

NASILJE V DRUŽINAH V SLOVENIJI

Rezultati raziskave

dr. Mateja Sedmak
Ana Kralj
Zorana Medarič
Blaž Simčič

Univerza na Primorskem
Znanstveno-raziskovalno središče Koper

PODATKI O RAZISKAVI

IZVAJALEC:

Univerza na Primorskem,
Znanstveno – raziskovalno središče Koper
Garibaldijeva 1, SI-6000 Koper
www.zrs-kp.si

NASLOV RAZISKAVE:

»Nasilje v družinah v Sloveniji«
2006 UP ZRS KOPER

Raziskava je del ciljno-raziskovalnega projekta:

»Analiza družinskega nasilja v Sloveniji - predlogi preventive in ukrepov«

TRAJANJE PROJEKTA:

2004 - 2006

RAZISKOVALCI UP ZRS:

dr. Mateja Sedmak, nosilka projekta
dr. Simona Zavratnik Zimic
Ana Kralj, univ. dipl. soc. (doktorandka)
Zorana Medarič, univ. dipl. soc. (magistrandka)

METODOLOG:

Blaž Simčič, univ. dipl. soc. (magistrand)

FINANCERJA RAZISKAVE:

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije
Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije

1. Uvod

1.1. Izhodišča in opredelitev problema

Že bežen slovenski bralec oziroma gledalec lahko opazi, da smo od začetka družbene in politične tranzicije, ki se je v slovenskem prostoru pričela intenzivneje 1991 leta priča očitnemu porastu medijskega poročanja o nasilju v družinah in pa istočasnemu porastu prijavljenih nasilnih dejanj v družinskem okviru ter nasilnih dejanj s smrtnim izidom. Policija, stroka in nevladne ter volonterske organizacije soglasno izpostavljajo, da je družina za ženske in otroke potencialno najnevarnejši kraj, partner za žensko potencialno najnevarnejša oseba, velika večina poškodb s smrtnim izidom se namreč zgodi v okrilju družine, da je trenutno vsaka peta slovenska ženska žrtev svojega partnerja oziroma soproga, da so spolne, fizične in psihične zlorabe otrok v družinah mnogo pogostejše kot se nam dozdeva, da visok družbeni in ekonomski status ter višja izobrazba ne (samoumevno) izključujejo nasilnega vedenja ipd. Če povzamemo z besedami Božac Deležanove »V naši družbi še vedno velja, da je za žensko najnevarnejša institucija zakon, najnevarnejši prostor dom in najnevarnejša oseba partner.« (1999: 14).

Občemu povečanju zanimanja za problematiko nasilja v družinah, se moramo zahvaliti predvsem (1) nevladnim in ženskim organizacijam, ki so konec osemdesetih let pričele s sistematičnim opozarjanjem na problematiko in nudenjem organizirane mreže pomoči in pa (2) statističnim podatkom, ki izpričujejo dejansko stanje (tudi zaradi večje pozornosti na problematiko nasilja v družinah je število odkritih kaznivih dejanj in prekrškov z elementi nasilja v porastu, se je pa skladno s podatki policije število odkritih kaznivih dejanj in prekrškov z obeležji nasilja v družini v zadnjih desetih letih povečalo za kar 73% (Mušič 2003)¹.

¹ Realnih podatkov o razsežnosti pojava nasilja v družinah v Sloveniji ni. Obstoječi podatki so delni, zbirajo jih tako v okviru policije, zdravstvenih institucij, nevladnih organizacij itd. Policijska evidenca beleži zgolj primere prijavljenih dejanj nasilnega vedenja, v okviru zdravstvenih institucij ne obstaja sistematično zbiranje podatkov koliko žensk žrtev nasilja poišče zdravniško pomoč, vodenje evidence je tako prepuščeno posameznim enotam; društva za pomoč žrtvam nasilja ponovno beležijo zgolj tiste primere, ki se dejansko obrnejo nanje, prav tako Centri za socialno delo. Zgolj od leta 1999 je v policijskih evidencah kot »objekt nasilja« opredeljeno tudi nasilje v družini, kar pomeni, da policijska statistika zgolj od leta 1999 beleži intima razmerja med osumljencem in žrtvijo. V letu 2000 je bilo, kaznivih dejanj nasilja v družini 3084, v letu 2001 - 3844, v letu 2002 – 4441, v letu 2003 – 5224 in v letu 2004 - 5066. Večina le-teh je bila storjenih v stanovanju. Povzročitelji kaznivih dejanj z elementi nasilja v družini so v 88% moški, v 12% ženske (večine teh je povzročiteljic nasilja nad otroki). (Robnik et. al., 2003; GDP CPD, 2005). Statistike SOS telefona, ki izpričujejo razsežnost pojava nasilja v družinah so naslednje: leta 1999 je klicalo 1292 oseb, leta 2000 5179, leto kasneje 6291, leta 2002 4876 oseb in leta 2003 4867 oseb (<http://www.drustvo-sos.si/statistike/statistike.htm>).

Istočasno z naraščanjem in pa vidnostjo ter prepoznavnostjo nasilja v družinah v Sloveniji, smo priča tudi aktualnim političnim razpravam in pa procesu odločanja o spremembi oz. uvedbi zakonodaje, ki bi reguliralo omenjeno področje.

Zakaj nasilje v družinah ni zasebni problem? Razlogov je več in se koncentrirajo okoli konceptov človekovih pravic (pravica do varnosti, do življenja brez strahu in prisile, do telesne integritete, dostojanstva), izenačitve pravic v javnem in zasebnem prostoru ter odgovornosti družbe, države, politike in nenazadnje politikov, ki jo zastopajo.

Nasilno dejanje izvedeno v javnem prostoru ali nasilno dejanje, ki ga nad posameznikom/co izvede neznanec je v naši družbi tako moralno, kot pravno nesprejemljivo in kazensko preganjano. Zakaj potemtakem naj bi za zasebno sfero obstajala drugačna pravila. Če je ob vprašanju kazenske odgovornosti nasilneža v družinskem kontekstu določena stopnja družbenega konsenza že dosežena, je le ta, kar se moralne odgovornosti nasilneža tiče še precej nejasna in se pogosto veže na tradicionalne in patriarhalne vzorce razmišljanja o moškemu gospodarju, ki mora poskrbeti za »ženo, otroke in mir v družini«.

Nasilje v družinah ni in ne more biti zasebna stvar posameznikov, ker gre v primeru nasilja v družini v prvi vrsti za vprašanje varnosti državljanke, državljana, torej obče državljanske pravice, kot so pravica do nedotakljivosti, osebne varnosti idr. (Filipčič 2002). Kljub drugačnemu pogledu mnogih, gre za vprašanje (in kršenje) osnovnih človekovih pravic in šele nato za pravice žensk, otrok, ostarelih, moških.

Javnost (naproti zasebnemu) problema nasilja v družinah se izraža v dejstvu, da se obče stanje širše družbe in odnos družbe (stopnja sprejemanja in toleriranja) do nasilja odraža v konkretni stopnji nasilja v družinskih okvirih.

Nenazadnje, država s svojim političnim aparatom in v tesni povezanosti z ideološko usmerjenostjo vsakokratno izvoljenih strank vpliva na regulacijo nasilja v družinah (tj. prevencijo, kaznovanje, zaščito žrtev itd.) in je potemtakem neposredno odgovorna za stopno razširjenosti nasilja v družinah v Sloveniji.

Na območju Republike Slovenije je v post osamosvojitvenem obdobju opaziti izrazit porast (avto)agresivnih vedenj tako na zasebnem (družinskem) kot javnem področju. Strokovne službe vpletene v obravnavo nasilnih vzorcev vedenja beležijo porast splošnega nasilja v družinah, nasilja nad ženskami in otroci, medvrstniškega nasilja med mladimi, nasilnih dejanj s smrtnim izidom ipd. Razlogi za nastalo situacijo so raznovrstni, poleg tega pa jih je pogosto težko locirati. Na nastalo situacijo nedvomno vplivajo širše družbene spremembe, značilne za »družbe prehoda« in to so: naraščajoča brezposelnost, izpostavljanje posameznikove

odgovornosti za zagotavljanje lastne in družinske sreče, blagostanja in zdravja ob hkratnem upadu odgovornosti države in institucionalnih služb za skrb državljana/ke, spremembe (družinskih in družbenih) vrednot, večanje osebne negotovosti in posledične izgube eksistencialne in ontološke varnosti ter druge.

Nasilje v družinah je, zaradi umestitve v zasebni prostor posameznikov, v primerjavi z drugimi »javnimi« oblikami nasilja težje prepoznati in evidentirati. Z različnimi oblikami »domačega« nasilja se strokovne službe zato pogosto soočijo šele takrat, ko so oblike nasilnih dejanj že zelo dolgo trajajoče in v svojih posledicah izrazito krute oz. usodne.

Na področju raziskovanja »družinskega nasilja« v Sloveniji beležimo osamljene raziskave določenih tipov nasilja, oz. so te raziskave geografsko, časovno, vsebinsko in disciplinarno omejene. Na razpolago so analize pravne ureditve vprašanja družinskega nasilja, podatki centrov za socialno delo v obliki študij primera (tj. case studies), podatki, ki izpostavljajo predvsem vidik kriminalitete in s katerimi razpolaga Ministrstvo za notranje zadeve oz. policija. Istočasno pa smo pričali pomanjkanju (celovitejših) socioloških študij, s pomočjo katerih bi lahko evidentirali družbena ozadja in vzroke družinskega nasilja, razširjenost in naravo le-tega. Delne podatke o pojavnosti nasilnih dejanj hranijo različne strokovne službe oz. vladne in nevladne organizacije, pri tem pa se izpostavlja potreba po celovitejši analizi in oceni stanja na področju družinskega nasilja v Sloveniji.

Kljub nekaterim že obstoječim in ciljno široko zastavljenim (vladnim in nevladnim) akcijam za ozaveščanje in senzibilizacijo občane slovenske javnosti za problematiko nasilja v družinskem okolju (plakati, reklamni spoti, bilteni ipd.) rezultati posamičnih, v zadnjem času izvedenih, raziskav nakazujejo, da je stopnja občane tolerance in sprejemanja družinskega nasilja še vedno izjemno visoka (npr. ena izmed omenjenih študij izpostavlja, da cca. 70 % v anketi vključenih Slovencev/k ne zaznava družinskega nasilja kot problematičnega). Vrednotno ozračje (slovenske) družbe, ki družinsko nasilje percipira in sprejema kot nekaj danega, neizogibnega in neproblematičnega vpliva tudi na to, da se žrtve družinskega nasilja v svoji usodi počutijo osamljene in prepuščene same sebi. Posledično, nasilja, kateremu so podvržene ne prepoznajo dovolj hitro in ne odreagirajo nanj ustrezno. Nasilje v družinah tako pogosto traja leta in desetletja preden žrtev prepozna svoj položaj in poišče pomoč ali pa se nasilje v družinah stopnjuje do takšnih oblik, da se z žrtvijo družinskega nasilja (tj. otrokom, starostnikom, partnerjem) soočijo zdravstvene službe ali/in policija, kar sproži postopek identifikacije in obravnave nasilnih dejanj. O nizki stopnji senzibilnosti in ozaveščenosti v odnosu do nasilja v družinah in o posledični viktimizaciji žrtev nasilnih dejanj (»žrtev nasilja je

sama kriva za nasilje, ki se izvaja nad njo«, »žrtev je izzvala nasilje s svojim vedenjem«, »prav ji je, zakaj pa je vztrajala v nasilnem odnosu« ipd.) pričajo tudi primeri nasprotovanja lokalnih prebivalcev za postavitve t.i. varnih hiš, obstoječi medijski diskurz, ki povsem nesenzibilno razkriva identiteto (tudi mladoletnih) žrtev družinskega nasilja, senzacionalistični in/ali pornografsko oz. humorno obarvani medijski opisi nasilja v družini, obstoj šal na temo »pretepenih žensk in otrok« ipd.

Statistični podatki nakazujejo, da so žrtve družinskega nasilja v Sloveniji (in tudi drugod) spolno in starostno definirane, kar v praksi pomeni, da so žrtve nasilnih dejanj v družini predvsem ženske, otroci in ostareli družinski člani. V Republiki Sloveniji je pojavnost nasilja nad ženskami v družinskem okolju visoka, v zadnjem desetletju pa je ta še v porastu. V porastu je tudi število nasilnih dejanj nad ženskami in otroci s smrtnim izidom. Omenjeno stanje pa dopolnjuje še podatek, da je za žensko v Sloveniji najnevarnejši kraj pravzaprav njen dom in najnevarnejši posameznik njen partner. Obenem pa je izjemno zaskrbljujoče dejstvo, da je stopnja prepoznavanja nasilja predvsem nad ženskami nizka in stopnja družbene tolerance v odnosu do nasilja v družinah visoka. S tem v povezavi je izjemno pomembno razumeti širši družbeni kontekst (vrednote, stališča, občo družbeno klimo) znotraj katerega preučujemo pojav družinskega nasilja.

1.2. Anketa

V juniju 2005 je v okviru projekta »Analiza družinskega nasilja v Sloveniji - predlogi preventive in ukrepov« potekala izvedba javnomnenjske raziskave »Nasilje v družinah« na reprezentativnem vzorcu polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije. Javnomnenjska raziskava je bila zastavljena s ciljem celovite analize in interpretacije obstoječega stanja in obče družbene ter socialne klime v odnosu do vprašanj, ki se navezujejo na nasilje v družinah v Republiki Sloveniji.

V tem okviru je bil oblikovan anketni vprašalnik, sestavljen iz 8 vsebinskih sklopov in 67 vprašanj. Anketa je bila zasnovana na osnovi predhodno izvedene pilotne (preliminarne) raziskave, s katero smo testirali določena vprašanja, pri čemer je bila anketa zastavljena nekoliko obsežneje.

Anketa je vsebovala vprašanja, ki so obravnavala naslednje vsebine:

- demografska vprašanja
- nasilje v družinah in mediji

- nasilje v družinah in otroci
- nasilje v družinah in starostniki
- nasilje v družinah in partnerstvo
- stališča o nasilju v družinah
- nasilje v družinah, preventiva in ozaveščanje
- "splošna vprašanja"

1.3. Vzorec anketne raziskave

Anketa je bila izvedena v okviru telefonskega anketiranja, ki je potekalo v juniju 2005. Vzorec je bil izbran na osnovi enostavnega slučajnega vzorčenja na telefonskem imeniku Slovenije. Velikost končnega (anketiranega vzorca) je bila $n = 1006$, stopnja odgovorov pa 18,3%. Da smo dosegli omenjeno velikost vzorca je bilo poklicanih 5491 števil. Ciljne osebe raziskave so bile polnoletne osebe, ki so imele nazadnje rojstni dan. Prejeti podatke pa so bili razvrščeni po naslednjih demografskih kriterijih: spol, starost, izobrazba, kraj bivanja, zaposlitveni status, zakonski stan, tip družine, veroizpoved, regija ter drugo.

2. Demografski podatki

Dejanski populacijski delež moških in žensk v Republiki Sloveniji se ne sklada z vzorčnim deležem moških in žensk vključenih v raziskavo ($n = 1006$), zato se je v skladu s statističnimi pravili interpretirane odgovore obtežilo (ženski spol z 0,72, moški spol pa z 1,64) in s tem zagotovilo reprezentativnost vzorca. V nadaljevanju so predstavljeni demografski podatki anketirane populacije.

V anketiranje je bilo zajetih 1006 respondentov, od tega 50 % *moških* in 50 % *žensk*:

Tabela 1: Vzorec respondentov glede na spol:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Moški	503	50,0
Ženske	503	51,0
Skupaj	1006	100

Respondenti so bili **po starosti** združeni v šest razredov: 22,1 % je starih *od 18 do 28 let*, 18,1 % je v starostnem razredu *od 29 do 39 let*. 21,7 % respondentov je starih *od 40 do 50 let*, 18,0 % se jih nahaja v starostnem razredu *od 51 do 61 let*, 13,3 % je starih *od 62 do 72 let*. 6,8 % respondentov pa se nahaja v starostnem razredu *nad 72 let*. 0,5 % respondentov na vprašanje ni želelo odgovoriti:

Tabela 2: Vzorec respondentov glede na starost:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
18 - 28	222	22,2
29 - 39	181	18,1
40 - 50	217	21,7
51 - 61	180	18,0
62 - 72	133	13,3
Nad 72	68	6,8
Skupaj	1001	100

Izobrazbena struktura respondentov je sledeča: 2,6 % ima *nedokončano osnovno šolo*, 10,6 % ima *dokončano osnovno šolo*. *Dokončano srednjo ali poklicno šolo* ima 62,7 % respondentov, *fakultetno ali višješolsko izobrazbo* ima 22,4 % vprašanih, *magisterij ali doktorat* pa 1,7 %. Na vprašanje niso želeli odgovoriti 4 anketiranci:

Tabela 3: Vzorec respondentov glede na izobrazbo:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Nedokončana osnovna šola	28	2,6
Dokončana osnovna šola	106	10,6
Dokončana srednja ali poklicna šola	628	62,7
Dokončana fakulteta ali višja šola	225	22,4
Magisterij ali doktorat	17	1,7
Skupaj	1002	100

Struktura respondentov glede na **zaposlitveni status** je naslednja: *zaposlenih* je 49,0 %, *nezaposlenih* pa 5,8 % respondentov. 18,3 % vprašanih je *upokojenih*, 13,4 % vprašanih pa je *dijakov ali študentov*, 1,1 % je *gospodinj*, 1,0 % respondentov je upokojenih. Odgovor »*drugo*« je izbral 1,4 % respondentov:

Tabela 4: Vzorec respondentov glede na zaposlitveni status:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Zaposlen	491	49,0
Nezaposlen	58	5,8
Upokojen	283	28,3
Dijak, študent	135	13,4
Gospodinja	11	1,1
Kmet	10	1,0
Drugo	14	1,4
Skupaj	1003	100

Struktura respondentov glede na **zakonski stan** je sledeča: 27,6 % vprašanih je *samskih*, 58,8 % respondentov je *poročenih* ali pa živi v *izvenzakonski skupnosti*, 3,9 % respondentov je *ločenih*, 9,8 % respondentov pa je *ovdovelih*:

Tabela 5: Vzorec respondentov glede na zakonski stan:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Samski	277	27,6
Poročen/izvenzak.skup.	590	58,8
Ločen	39	3,9
Vdovec	98	9,8
Skupaj	1004	100

68,6 % respondentov ima otroke, 31,4 % respondentov pa nima otrok.

Tabela 6: Vzorec respondentov glede na to, ali imajo otroke:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	689	68,6
Ne	315	31,4
Skupaj	1004	100

Struktura respondentov glede na **tip družine**, v kateri živijo, je sledeča: 14,4 % respondentov živi v *samskem gospodinjstvu*, 18,4 % vprašanih živi s *partnerjem*, 19,1 % živi s *partnerjem in starši oziroma drugimi sorodniki*, 34,3 % vprašanih živi s *partnerjem in otrokom oziroma otroci*, s *partnerjem, otrokom oziroma z otroci ter z drugimi sorodniki* živi 5,7 % vprašanih, 6,0 % respondentov pa živi v *drugačnem tipu družinske skupnosti* (od tega je večina mater samohranilk ter respondentk, ki živijo s svojimi starši in z otroci):

Tabela 7: Vzorec respondentov glede na tip družine, v kateri živijo:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Samsko gospodinjstvo	144	14,4
S partnerjem	185	18,4
S starši	192	19,1
S partnerjem in starši/drugimi sorodniki	22	2,2
S partnerjem in otrokom	343	34,3
S partnerjem, otrokom in drugimi sorodniki	57	5,7
Drugo	60	6,0
Skupaj	1002	100

67,5 % respondentov, sodelujočih v raziskavi je *katoličanov*, 1,9 % vprašanih se je izreklo za pripadnike *pravoslavne veroizpovedi*, *Muslimanov* je 1,3 % vprašanih, *evangeličanske veroizpovedi* je 0,3 % respondentov, 26,9 % respondentov je *neverujočih*, 2,1 % respondentov se je opredelilo za pripadnike *drugih veroizpovedi* (med temi je nekaj

jehovovih prič, budistov ter krščanskih adventistov sedmega dne, ostali so se opredelili zgolj za verujoče). 3,2 % respondentov na vprašanje *ni želelo odgovoriti*:

Tabela 8: Vzorec respondentov glede na veroizpoved:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Katoliška	657	67,5
Pravoslavna	18	1,9
Muslimanska	13	1,3
Evangeličanska	3	0,3
Neverujoč	262	26,9
Drugo	21	2,1
Skupaj	974	100

43,7 % respondentov živi v *mestih*, 37,9 % vprašanih živi *na vasi*, 18,4 % pa v *primestju*:

Tabela 9: Vzorec respondentov glede na kraj bivanja:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Mesto	438	43,7
Vas	379	37,9
Primestje	185	18,4
Skupaj	1002	100

Respondenti so se v raziskavi samouvrščali v 5 **dohodkovnih razredov**, glede na skupni družinski mesečni dohodek: 6,3 % vprašanih je izjavilo, da je njihov skupni družinski dohodek *manjši od 100.000 SIT*, 28,6 % respondentov sodi v dohodkovni razred *med 100.000 in 200.000 SIT*, 29,9 % sodi v dohodkovni razred *med 200.000 in 300.000 SIT*, 18,6 % vprašanih je izjavilo, da njihov skupni družinski mesečni dohodek znaša *med 300.000 in 400.000 SIT*, 16,6 % respondentov pa je izjavilo, da njihov skupni dohodek *presega 400.000 SIT* mesečno. Na vprašanje *ni znalo ali ni želelo odgovoriti* 6,7 % vprašanih:

Tabela 10: Vzorec respondentov glede na skupni mesečni družinski dohodek:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Manj kot 200.000 SIT	59	6,3
100.000 – 200.000 SIT	268	28,6
200.000 – 300.000 SIT	281	29,9
300.000 – 400.000 SIT	174	18,6
Več kot 400.000 SIT	155	16,6
Skupaj	938	100

V pomurski regiji živi 4,3 % respondentov, v podravski 13,2 %, v koroški 3,6 %, v savinjski 14 %, v zasavski 1,5 %, v spodnjeposavski 3 %, v dolenski 3,9 % v osrednjeslovenski 29,4 %, v gorenjski 12,6 %, v notranjsko-kraški regiji živi 2,2 % respondentov, v goriški regiji 7,5 %, v obalnokraški pa 4,7 % respondentov:

Tabela 11: Vzorec respondentov glede na regijo prebivanja:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Pomurska regija	43	4,3
Podravska regija	132	13,2
Koroška regija	37	3,6
Savinjska regija	141	14,0
Zasavska regija	15	1,5
Spodnjeposavska regija	30	3,0
Dolenski regija	39	3,9
Osrednjeslovenska regija	295	29,4
Gorenjska regija	127	12,6
Notranjsko-kraška regija	23	2,2
Goriška regija	76	7,5
Obalnokraška regija	48	4,7
Skupaj	1004	100

3. Analiza po odgovorih

V nadaljevanju so predstavljene **osnovne frekvenčne porazdelitve** po posameznih odgovorih ter **razlike v odgovarjanju** glede na nekatere demografske spremenljivke (spol, starost, izobrazba, kraj in regija bivanja, veroizpoved ter skupni mesečni dohodek gospodinjstva). Razlike v odgovarjanju glede na demografske spremenljivke so prikazane zgolj tam, kjer se nakazujejo večje, **statistično značilne** razlike.

3.1. Nasilje v družinah in mediji

Večji del respondentov (71,3 %) je na vprašanje, ali so v zadnjem mesecu v medijih zasledili vsebine o nasilju v družinah odgovoril *pritrdilno*, 28,7 % respondentov pa v medijih omenjene tematike v zadnjem mesecu *niso zasledili*:

Tabela 12: Seznanjenost z vsebinami o nasilju v družini v zadnjem mesecu:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	712	71,3
Ne	287	28,7
Skupaj	998	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da so mlajši od 28 let v večji meri zasledili vsebine o nasilju v družini, kot respondenti v starostni skupini od 40 do 72 let. Obenem so tisti v starostnem razredu med 62 in 72 let to tematiko zasledili v manjši meri, kot mlajši respondenti.

Večina respondentov (87,7 %) največ informacij o nasilju v družinah pridobiva *preko medijev*, 6,5 % se s to problematiko seznanja *v službi ali šoli*. *Prijatelji* so vir informacij za 3,6 % vprašanih, *družinski krog* za 1 %, 1,2 % respondentov pa se o nasilju v družini seznanja preko *drugih virov* (pojav denimo opažajo v soseski, se udeležujejo seminarjev in podobno). 6,3 % respondentov na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti:

Tabela 13: Viri pridobivanja informacij o nasilju v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
V družinskem krogu	10	1,0
Pri prijateljih	36	3,6
V službi/šoli	65	6,5
Preko medijev	870	87,7
Drugo	12	1,2
Skupaj	993	100

Na vprašanje o tem, v kolikšni meri poročajo mediji o nasilju v družini, je 46,4 % respondentov odgovorilo, da poročajo *premalo*, 42,7 % vprašanih meni, da *ravno prav*, 10,9 % respondentov pa sodi, da mediji o omenjeni problematiki poročajo *preveč*:

Tabela 14: Poročanje medijev o nasilju v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Preveč	103	10,9
Ravno prav	402	42,7
Premalo	437	46,4
Skupaj	942	100

Da imajo mediji imajo pri obveščanju javnosti o nasilju v družinah *pozitivno vlogo* meni 58,8 % respondentov, 27,8 % vprašanih meni, da imajo *nevtralno vlogo*, 13,4 % pa je odgovorilo, da imajo mediji pri obveščanju javnosti o omenjeni problematiki *negativno vlogo*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 9,1 % vprašanih:

Tabela 15: Vloga medijev pri obveščanju javnosti o nasilju v družinah:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Pozitivna vloga	538	58,8
Nevtralna vloga	254	27,8
Negativna	122	13,4
Skupaj	914	100

Respondenti so nato z lastnimi besedami na kratko obrazložili svoje mnenje (šlo je torej za odgovor odprtega tipa). Med respondenti, ki so menili, da imajo mediji pri obveščanju javnosti o nasilju v družinah **pozitivno** vlogo, je velika večina utemeljila svoje mnenje s tem, da *mediji s poročanjem obveščajo, osveščajo oziroma ozaveščajo javnost ter razkrivajo probleme, ki bi sicer ostali zamolčani*. Manjši del vidi pozitivno vlogo medijev v tem, da *razkrinkajo storilce nasilnih dejanj, obenem pa javna obravnava primerov hitreje privede do kaznovanja storilcev*. Koper, avgust 2006 CRP – »Analiza družinskega nasilja v Sloveniji - predlogi preventive in ukrepov« 14

Nekaj respondentov meni, da imajo mediji pozitivno vlogo zato, ker *ozaveščajo žrtve nasilnih dejanj, jim nudijo informacije o tem, kam se lahko obrnejo po pomoč in jih vzpodbudijo, da spregovorijo o svoji stiski.*

Tisti respondenti, ki so izjavili, da imajo mediji pri poročanju o teh temah **negativno** vlogo – takih je bilo 13,4 % - so navajali večje število različnih utemeljitev. Najpogostejši sta bili, da *mediji poročajo pristransko* ter da mediji ob poročanju o teh temah *pretiravajo, pišejo senzacionalistično, da bi pritegnili občinstvo in si dvignili naklado*. Manjši del z mediji ni bil zadovoljen zato, ker takim temam *ne posvečajo dovolj pozornosti*. Nekaj respondentov je menilo, da mediji z obravnavanjem tovrstnih tematik *nasilje celo vzpodbujajo oziroma dajejo slabe zglede* (predvsem otrokom in mladini) ali pa *višajo tolerančni prag do nasilja, ker ljudje pričnejo nasilje v družini jemati kot normalen, sestavni del vsakdanjega življenja*. Nekateri so menili, da *javni govor oziroma javna obravnava primerov nasilja v družini škodi žrtvam, ki postanejo dodatno stigmatizirane ali pa izpostavljene dodatnemu nasilju in grožnjam*, nekaj respondentov pa meni, da gre pri nasilju v družini za *zasebno stvar družine, o kateri v javnosti ne bi smeli govoriti*.

Tisti, ki so menili, da imajo mediji pri poročanju o nasilju v družinah **nevtralnno** vlogo, so to povečini utemeljevali z *načinom medijskega poročanja*, ki naj bi bilo objektivno, nepristransko, neosebno, zgolj informiranje oziroma podajanje informacij brez vrednostnih sodb.

V naslednjem delu vprašalnika je bila nanizana vrsta trditev, anketiranci pa so za vsako od njih ocenili, v kolikšni meri se z njo strinjajo. Na voljo so imeli petstopenjsko lestvico, pri kateri je ocena 1 pomenila, da se z navedeno trditvijo sploh ne strinjajo, ocena 5 pa, da se z omenjeno trditvijo popolnoma strinjajo.

S trditvijo, da mediji dovolj upoštevajo pravico varovanja osebnih podatkov žrtve, se (*popolnoma*) *strinja* 39,0 % respondentov, 31,8 % vprašanih je bilo *neopredeljenih*. 29,3 % vprašanih se s trditvijo (*sploh*) *ne strinja*. Na vprašanje ni odgovorilo 4 % respondentov:

Tabela 16: Mediji dovolj upoštevajo pravico varovanja osebnih podatkov žrtve:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	126	13,1
Se ne strinjam	156	16,2
Se niti strinjam, niti ne strinjam	307	31,8
Se strinjam	237	24,6
Se popolnoma strinjam	139	14,4
Skupaj	966	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na kraj bivanja respondentov nakazujejo, da se tisti, ki bivajo v mestih z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri kot tisti, ki bivajo na vasi.

S trditvijo, da bi morali mediji objaviti ime in priimek nasilneža, se (*popolnoma*) *strinjata* dve tretjini (63,3 %) respondentov, 23,1 % vprašanih se s trditvijo (sploh) ne strinja, *neopredeljenih* pa je 13,6 % vprašanih. 1,2 % vprašanih ni podalo svojega mnenja o trditvi:

Tabela 17: Prav je, da mediji objavijo ime in priimek nasilneža:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	151	15,1
Se ne strinjam	80	8,0
Se niti strinjam, niti ne strinjam	135	13,6
Se strinjam	177	17,9
Se popolnoma strinjam	452	45,4
Skupaj	994	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da se z navedeno trditvijo v najmanjši meri strinjajo mlajši od 28 let, najbolj pa anketiranci v starostnem razredu med 51 in 72 let.

S trditvijo, da nasilne vsebine v filmih spodbujajo nasilje v družinah, se (*popolnoma*) *strinjata* dve tretjini (66,7 %) respondentov, *neopredeljenih* je 17,1 % vprašanih. S trditvijo se (*sploh*) *ne strinja* 16,2 % respondentov. 2,4 % vprašanih se o omenjeni trditvi ni opredelilo:

Tabela 18: Nasilne vsebine v filmih spodbujajo nasilje v družinah:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	84	8,6
Se ne strinjam	75	7,6
Se niti strinjam, niti ne strinjam	168	17,1
Se strinjam	232	23,6
Se popolnoma strinjam	423	43,1
Skupaj	981	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se ženske v večji meri strinjajo z navedeno trditvijo, kot moški. Z navedeno trditvijo obenem bolj soglašajo starejši anketiranci (40 let in več). Stopnja soglašanja narašča s starostjo.

52,8 % respondentov se (*sploh*) *ne strinja* s trditvijo, da je **nasilja v družini v Sloveniji več, kot drugod v Evropi**, 33,6 % je *neopredeljenih*, s trditvijo pa se (*popolnoma*) *strinja* 13,6 % vprašanih. 22,1 % vprašanih o trditvi ni podal svojega mnenja:

Tabela 19: Nasilja v družini je v Sloveniji več, kot drugod v Evropi:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	155	19,8
Se ne strinjam	258	33,0
Se niti strinjam, niti ne strinjam	264	33,6
Se strinjam	74	9,4
Se popolnoma strinjam	33	4,2
Skupaj	783	100

56,0 % respondentov se (*popolnoma*) *strinja* s trditvijo, da je **nasilje v družini posledica splošnega nasilja v družbi**, 24,2 % vprašanih je *neopredeljenih*. 19,9 % vprašanih se s trditvijo (*sploh*) *ne strinja*. 3,7 % vprašanih svojega mnenja ni izrazilo:

Tabela 20: Nasilje v družinah je posledica splošnega nasilja v družbi:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	74	7,7
Se ne strinjam	118	12,2
Se niti strinjam, niti ne strinjam	234	24,2
Se strinjam	331	34,2
Se popolnoma strinjam	211	21,8
Skupaj	969	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se ženske z navedeno trditvijo strinjajo v večji meri, kot moški. Respondenti, ki bivajo na vasi se z navedeno trditvijo strinjajo bolj kot tisti, ki živijo v primestjih.

S trditvijo, da je **nasilno ravnanje prirojena lastnost posameznika**, se (*sploh*) *ne strinja* 40,6 % respondentov, 31,0 % se s trditvijo (*popolnoma*) *strinja*, 28,4 % vprašanih pa je *neopredeljenih*.

Tabela 21: Nasilno ravnanje je prirojena lastnost posameznika:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	202	20,8
Se ne strinjam	193	19,8
Se niti strinjam, niti ne strinjam	277	28,4
Se strinjam	176	18,1
Se popolnoma strinjam	125	12,9
Skupaj	973	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da starejši anketiranci (62 let in več) z navedeno trditvijo soglašajo v večji meri, kot mlajši (39 let in manj). Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo nakazujejo, da se respondenti z višjo ali visoko stopnjo izobrazbe z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri kot tisti, ki imajo dosežene nižje stopnje izobrazbe. Stopnja strinjanja upada z višino stopnje izobrazbe.

3.2. Nasilje v družinah in otroci

Naslednji sklop vprašanj je bil posvečen obravnavi problematike nasilja nad otroki.

7,6 % respondentov je na vprašanje, ali osebno poznajo družino, v kateri je **klofuta otroku** običajen način kaznovanja, odgovorilo, da poznajo *eno tako družino*. 6,7 % vprašanih pozna *dve družini*, 18,8 % pa *več kot dve družini*. Dve tretjini (66,9 %) respondentov takih družin osebno *ne pozna*, 1,5 % vprašanih pa na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti.

14,7 % respondentov osebno pozna *eno družino*, v kateri je **kričanje na otroka** običajen način komunikacije, 11,4 % pozna *dve taki družini*, 30 % vprašanih pa pozna *več kot dve družini*. 43,9 % vprašanih takih družin *ne pozna*, na vprašanje pa ni znalo ali želelo odgovoriti 1,6 % vprašanih.

Tabela 22: Ali osebno poznate družino, v kateri je klofuta otrokom običajen način kaznovanja/kričanje na otroka običajen način komunikacije?

Ali poznate družino, kjer je klofuta oziroma kričanje na otroka običajen način kaznovanja oz. komunikacije?	klofuta		kričanje	
	f	%	f	%
Da, eno družino	76	7,6	145	14,7
Da, dve družini	66	6,7	133	11,4
Da, več kot dve družini	186	18,8	297	30,0
Ne, ne pozna,	663	66,9	434	43,9
Skupaj	990	100	990	100

V naslednjem sklopu vprašanj so anketiranci ocenjevali, kako pogosta se jim zdijo različna ravnanja, ki so jim lahko podvrženi otroci.

Udarec po riti se zdi (*zelo*) pogosto ravnanje 23,9 % respondentom, *neopredeljenih* je bilo 25,8 %. 50,3 % vprašanih pa ocenjuje, da tako ravnanje se (*splah*) ni pogosto. 4,4 % vprašanih na vprašanje ni odgovorilo.

6,1 % anketiranih meni, da je **udarec po ustih** (*zelo*) pogosto ravnanje, 8,0 % vprašanih je *neopredeljenih*. 86,0 % respondentov meni, da tako ravnanje (*splah*) ni pogosto. Na vprašanje ni odgovorilo 6,4 % anketiranih.

33,5 % respondentov meni, da je **grožnja** (*zelo*) pogosto ravnanje, *neopredeljenih* je 29,6 % vprašanih. 36,9 % respondentov meni, da tovrstno ravnanje (*splah*) ni pogosto. 4,6 % respondentov na vprašanje ni znalo ali ni hotelo odgovoriti.

Kričanje se zdi (*zelo*) pogosto 42,7 % respondentom, 31,3 % je *neopredeljenih*, 26,0 % vprašanih pa meni, da kričanje (*splah*) ni pogosto ravnanje. Na vprašanje ni znalo ali ni hotelo odgovoriti 3 % anketiranih.

16,9 % respondentov meni, da je **izsiljevanje** otrok (*zelo*) pogosto, *neopredeljenih* je 21,4 % vprašanih. 61,8 % respondentov pa meni, da tako ravnanje (*splah*) ni pogosto. Na vprašanje ni odgovorilo 6,6 % anketiranih:

Ustrahovanje se zdi (*zelo*) pogosto 20,7 % respondentov, *neopredeljenih* je 25,5 % vprašanih. Ustrahovanje otrok se (*splah*) ne zdi pogosto 53,9 % vprašanim. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 5 % anketiranih.

Tabela 23: Kako pogosta se vam zdijo naslednja ravnanja:

	Udarec po riti		Udarec po ustih		Grožnja		Kričanje		Izsiljevanje		Ustahovanje	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sploh ni pogosto	201	20,9	599	63,6	176	18,4	93	9,5	346	36,8	309	32,4
Ni pogosto	283	29,4	211	22,4	178	18,5	161	16,5	234	25,0	205	21,5
Niti/niti	248	25,8	75	8,0	284	29,6	305	31,3	201	21,4	243	25,5
Pogosto	137	14,3	45	4,8	214	22,3	258	26,4	110	11,7	133	13,9
Zelo pogosto	92	9,6	12	1,3	107	11,2	159	16,3	49	5,2	65	6,8
Skupaj	961	100	942	100	959	100	976	100	940	100	955	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol anketirancev nakazujejo, da ženske bolj pogosto kot moški ocenjujejo, da sta udarec po riti in udarec po ustih pogosti ravnanji. Statistično značilne razlike v odgovarjanju respondentov *glede na kraj bivanja* nakazujejo, da tisti, ki bivajo v primestjih, menijo, da je ustrahovanje bolj pogosto ravnanje.

Naslednji sklop vprašanj je preverjal odziv anketiranih na morebitno prisotnost nasilja v družini v njihovi okolici (bodisi pri sosedih bodisi pri sorodnikih):

55,7 % respondentov *bi zagotovo obvestilo* policijo, če bi vedeli, da njihov **sosed ali soseda večkrat pretepa svoje otroke**. 29,7 % vprašanih *verjetno bi* poklicalo, 10 % policije *verjetno ne bi* poklicalo, 4,6 % respondentov pa *zagotovo ne bi* poklicalo policije. Na vprašanje niso znali ali niso hoteli odgovoriti 3 % vprašanih.

48,5 % respondentov *bi zagotovo obvestilo* policijo, če bi vedeli, da njihov **bližnji sorodnik izvaja psihično nasilje nad otrokom**. 28,5 % vprašanih *verjetno bi* poklicalo, 16,6 % *verjetno ne bi* obvestilo policije, 6,3 % respondentov pa v tem primeru *zagotovo ne bi* klicalo policije. Na vprašanje ni odgovorilo 4,2 % anketiranih:

Tabela 24: Odziv anketiranih v primeru nasilja v družinah:

	Ali bi obvestili policijo, če bi vedeli, da vaš soseda večkrat pretepa svojega otroka?		Ali bi obvestili policijo, če bi vedeli, da vaši bližnji sorodniki izvaja psihično nasilje nad svojim otrokom?		
	f	%	f	%	
Zagotovo bi	543	55,7	Zagotovo bi	468	48,5
Verjetno bi	290	29,7	Verjetno bi	275	28,5
Verjetno ne bi	8	10,0	Verjetno ne bi	160	16,6
Zagotovo ne bi	45	4,6	Zagotovo ne bi	61	6,3
Skupaj	976	100	Skupaj	964	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da bi tisti z dokončano višjo ali visoko izobrazbo bolj verjetno obvestili policijo kot tisti, ki dosegajo nižje stopnje izobrazbe.

V naslednjem sklopu je bila nanizana vrsta trditev, anketiranke in anketiranci pa so imeli na voljo petstopenjsko lestvico, s katero so izražali svoje strinjanje z navedenimi trditvami, pri čemer je ocena 1 pomenila, da se z navedeno trditvijo sploh ne strinjajo, ocena 5 pa, da se z omenjeno trditvijo popolnoma strinjajo.

S trditvijo, da ni nič narobe, če otroka udarimo po riti, ko si to res zasluži, se (*popolnoma*) *strinja* 57,7 % respondentov, 22,4 % se s trditvijo (*sploh*) *ne strinja*, 19,9 % pa je *neopredeljenih*. O trditvi ni podalo mnenja 0,8 % vprašanih:

Tabela 25: Nič ni narobe, če otroka udarimo po riti, ko si to res zasluži

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	112	11,2
Se ne strinjam	112	11,2
Se niti strinjam, niti ne strinjam	198	19,9
Se strinjam	260	26,0
Se popolnoma strinjam	316	31,7
Skupaj	998	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da se z navedeno trditvijo v manjši meri strinjajo tisti, ki dosegajo višje stopnje izobrazbe. Višja kot je izobrazba, manjša je stopnja strinjanja s trditvijo. Respondenti, ki bivajo v mestih, se z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri od tistih, ki bivajo na vasi. Katoliki se z navedeno trditvijo strinjajo v večji meri, kot neverujoči in pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij.

43,8 % respondentov se (*sploh*) *ne strinja* s trditvijo, da bi morali otroku dovoliti, da si sam izbere primerno kazen, ko je neubogljiv, tretjina (33,9 %) respondentov se s trditvijo (*popolnoma*) *strinja*, 22,3 % pa je *neopredeljenih*. O trditvi ni podalo mnenja 3 % vprašanih:

Tabela 26: Otroku bi morali dovoliti, da sam izbere primerno kazen, ko je neubogljiv

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	156	26,2
Se ne strinjam	172	17,6
Se niti strinjam, niti ne strinjam	217	22,3
Se strinjam	198	20,3
Se popolnoma strinjam	132	13,6
Skupaj	975	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol anketirancev nakazujejo, da se z navedeno trditvijo v večji meri strinjajo moški, kot ženske (med tistimi, ki se z navedeno trditvijo popolnoma strinja 58,3 % moških in 41,7 % žensk).

89,4 % anketiranih se (*sploh*) *ne strinja* s trditvijo, da je poslati otroka spat brez večerje primeren vzgojni ukrep, če je otrok zelo neubogljiv, 5,1 % je *neopredeljenih*, 4,5 % vprašanih pa se s to trditvijo (*popolnoma*) *strinja*. O trditvi ni podalo mnenja 0,8 % anketiranih.

Tabela 27: Poslati otroka spat brez večerje je primeren vzgojni ukrep, če je otrok zelo neubogljiv

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	764	76,6
Se ne strinjam	127	12,8
Se niti strinjam, niti ne strinjam	51	5,1
Se strinjam	34	2,4
Se popolnoma strinjam	21	2,1
Skupaj	997	100

77,2 % respondentov se (*sploh*) *ne strinja* s trditvijo, da bi starši morali otroku izpolniti vse želje, če je le mogoče, 13,4 % je *neopredeljenih*, 9,4 % respondentov pa se z omenjeni trditvijo (*popolnoma*) *strinja*. O trditvi ni podalo mnenja 0,7 % vprašanih:

Tabela 28: Otroku morajo starši ugoditi vse želje, če je le mogoče

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	553	55,4
Se ne strinjam	218	21,8
Se niti strinjam, niti ne strinjam	134	13,4
Se strinjam	47	4,7
Se popolnoma strinjam	47	4,7
Skupaj	999	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol anketirancev nakazujejo, da se z navedeno trditvijo v manjši meri strinjajo ženske, kot moški (56,1 % žensk in 43,9 % moških se z navedeno trditvijo sploh ne strinja). Respondenti, mlajši od 28 let, z navedeno trditvijo soglašajo v večji meri, kot tisti v starostnem razredu med 29 in 61 let. Respondenti z višjo ali visoko izobrazbo se z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri, kot tisti, ki dosegajo nižje stopnje izobrazbe.

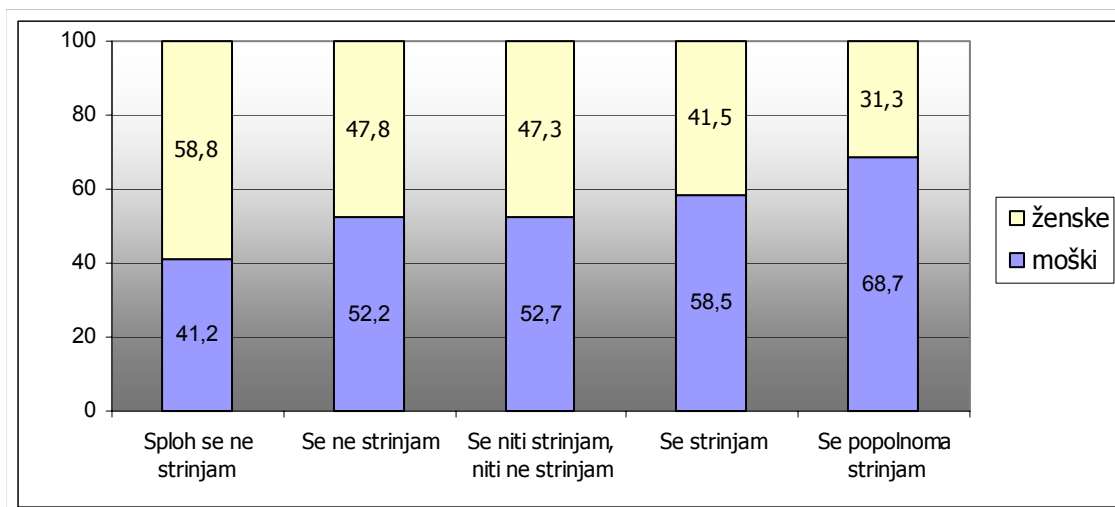
S trditvijo, da so otroci, vzgajani s »trdo roko« bolje pripravljene na življenje, se (*sploh*) *ne strinja* 59,2 % respondentov, 22,1 % je neopredeljenih, 18,6 % vprašanih pa se z omenjeno trditvijo (*popolnoma*) *strinja*. O trditvi ni podalo mnenja 1,3 % anketiranih:

Tabela 29: Otroci, vzgajani s »trdo roko«, so boljše pripravljene na življenje

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	359	36,1
Se ne strinjam	230	23,1
Se niti strinjam, niti ne strinjam	220	22,1
Se strinjam	118	11,9
Se popolnoma strinjam	67	6,7
Skupaj	993	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol anketirancev nakazujejo, da ženske v manjši meri soglašajo z navedeno trditvijo (med tistimi, ki se s trditvijo sploh ne strinja, je 58,8 % žensk in 41,2 % moških). Respondenti, starejši od 62 let, z navedeno trditvijo soglašajo v večji meri, kot tisti, ki so mlajši od njih. Respondenti z nižjo izobrazbo (osnovna šola ali manj) se z navedeno trditvijo strinjajo bolj kot tisti, ki dosegajo višje stopnje izobrazbe.

Graf 1: Otroci, vzgajani s trdo roko, so bolj pripravljeni na življenje glede na spol respondentov (v %)

3.3 Nasilje v družinah in starostniki

Naslednji sklop vprašanj je preverjal seznanjenost anketiranih s pojavom nasilja v družini, ki se izvaja nad starejšimi osebami in pa stališča do omenjenega nasilja.

6,2 % respondentov *pozna eno družino*, v kateri se izvaja nasilje nad starejšo osebo, 2,2 % vprašanih *pozna dve taki družini*, 5,2 % pa *več kot dve družini*. Večina respondentov (86,4 %) take družine *ne pozna*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 0,9 % vprašanih.

Tabela 30: Ali osebno poznate družino, v kateri se izvaja nasilje nad starim človekom?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da, eno družino	61	6,2
Da, dve družini	22	2,2
Da, več kot dve družini	52	5,2
Ne, ne poznam	861	86,4
Skupaj	997	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da respondenti z nižjo stopnjo izobrazbe (osnovna šola ali manj) poznajo več družin, kjer je prisotno nasilje nad starejšo osebo. Respondenti, ki bivajo v mestih, v primerjavi s tistimi, ki bivajo v primestjih ali na vasi, v večji meri poznajo družine, v katerih je prisotno nasilje nad starejšo osebo

Ko smo anketirane zaprosili, da navedejo za kakšno obliko oz. oblike nasilja je šlo v navedenih primerih, je 4,8 % respondentov odgovorilo, da gre za *zanemarjanje osebe*, 4,3 %

za fizično nasilje, 4,2 % za ekonomsko nasilje in 0,5 % za spolno nasilje. Največ, in sicer 9,1 % respondentov je odgovorilo, da gre za psihično nasilje nad starim človekom.

Tabela 31: Za kakšno vrsto nasilja gre (možnih je več odgovorov)?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Zanemarjanje osebe	48	4,8
Fizično nasilje	44	4,3
Psihično nasilje	92	9,1
Ekonomsko nasilje	42	4,2
Spolno nasilje	5	0,5

44 % respondentov *zagotovo bi obvestilo* ustrezno službo, če bi vedeli, da njihovi znanci bolnega in ostarelega člana družine ne želijo dati v dom za upokojece, četudi ne zmorejo več skrbeti zanj. 35,1 % vprašanih *bi verjetno obvestilo* ustrezne službe, 13,4 % tega *verjetno ne bi storili*, 7,6 % respondentov pa tega *zagotovo ne bi storilo*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 6,6 % anketiranih.

V primeru, da bi šlo za ponavljajoče fizično nasilje nad starejšo osebo, bi ustrezne službe *zagotovo obvestilo* 70,6 % respondentov, 24,5 % vprašanih bi jih *verjetno obvestilo*, 2,8 % *verjetno ne bi obvestilo* ustreznih služb, 2,1 % pa tega *zagotovo ne bi storilo*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 1,9 % anketiranih:

Tabela 32: Odziv anketiranih v primeru nasilja nad starejšimi:

Ali bi obvestili policijo, če bi vedeli, da vaši znanci bolnega in ostarelega člana družine ne želijo dati v dom upokojecev, četudi ne morejo skrbeti zanj?			Kaj pa, če bi šlo za ponavljajoče fizično nasilje?		
	f	%		f	%
Zagotovo bi	413	44,0	Zagotovo bi	696	70,6
Verjetno bi	329	35,1	Verjetno bi	242	24,5
Verjetno ne bi	126	13,4	Verjetno ne bi	27	2,8
Zagotovo ne bi	71	7,6	Zagotovo ne bi	21	2,1
Skupaj	940	100	Skupaj	987	100

3.4. Nasilje v družinah in partnerstvo

Sledil je sklop vprašanj, ki je preverjal mnenja anketiranih o pojavu nasilja med partnerjema, torej o nasilju, ki se izvaja nad ženo oziroma izvenzakonsko partnerico in nasilju, ki se izvaja nad možem, oziroma izvenzakonskim partnerjem.

10,4 % respondentov osebno *pozna eno družino*, v kateri se izvaja nasilje nad ženo oziroma partnerico. 4,6 % vprašanih *pozna dve* taki družini, 7,6 % pa osebno pozna *več kot dve* taki družini. 77,7 % vprašanih take družine *ne pozna*. 0,9 % anketiranih na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti:

Tabela 33: Ali osebno poznate družino, v kateri se izvaja nasilje nad ženo?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da, eno družino	103	10,4
Da, dve družini	45	4,6
Da, več kot dve družini	74	7,4
Ne, ne poznam	774	77,7
Skupaj	997	100

Ko smo anketirane zaprosili, da navedejo za kakšne obliko nasilja nad ženo gre je 15,6 % respondentov je odgovorilo, da gre za *fizično nasilje*, 16,6 % za *psihično nasilje*, 2,8 % za *spolno nasilje* in 4,8 % za *ekonomsko nasilje* nad ženo.

Tabela 34: Za kakšno obliko nasilja gre (možnih je več odgovorov)?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Fizično nasilje	156	15,6
Psihično nasilje	167	16,6
Spolno nasilje	28	2,8
Ekonomsko nasilje	48	4,8

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v primerjavi z moškimi poznajo več družin, v katerih se izvaja psihično nasilje nad ženo.

4,8 % respondentov osebno *pozna eno družino*, v kateri se izvaja nasilje nad možem. *Dve taki družini* pozna 0,6 % vprašanih, 2,1 % pa osebno pozna *več kot dve taki družini*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 0,8 % anketiranih.

Tabela 35: Ali poznate osebno družino, v kateri se izvaja nasilje nad možem?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da, eno družino	47	4,8
Da, dve družini	5	0,6
Da, več kot dve družini	21	2,1
Ne, ne poznam	923	92,5
Skupaj	997	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da moški poznajo več družin, v katerih se izvaja nasilje nad možem, kot ženske. Respondenti, starejši od 72 let v primerjavi s tistimi, ki so mlajši od 50 let, v manjši meri poznajo take družine. 2,9 % respondentov je odgovorilo, da gre za *fizično nasilje*, 5,5 % za *psihično nasilje*, 0,2 % za *spolno nasilje* in 1,7% za *ekonomsko nasilje* nad možem.

Tabela 36: Za kakšno obliko nasilja gre (možnih je več odgovorov)?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Fizično nasilje	30	2,9
Psihično nasilje	56	5,5
Spolno nasilje	2	0,2
Ekonomsko nasilje	17	1,7

40,7 % anketiranih *zagotovo bi obvestilo* policijo, če bi domnevali, da se pri sosedih dogaja fizično nasilje. 32,8 % *verjetno bi obvestilo* policijo, 18 % tega *verjetno ne bi storili*, 8,6 % pa *zagotovo ne bi* poklicalo policije. 4,6 % vprašanih na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti:

Tabela 37: Ali bi obvestili policijo, če bi domnevali, da se pri sosedih dogaja fizično nasilje?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Zagotovo bi	391	40,7
Verjetno bi	314	32,8
Verjetno ne bi	172	18,0
Zagotovo ne bi	82	8,6
Skupaj	959	100

V naslednjem sklopu so anketirance in anketiranci izražali stopnje strinjanja z nizom navedenih trditev. Ponovno so imeli na razpolago petstopenjsko lestvico, pri čemer je ocena 1 pomenila, da se z navedeno trditvijo sploh ne strinjajo, ocena 5 pa, da se z omenjeno trditvijo popolnoma strinjajo.

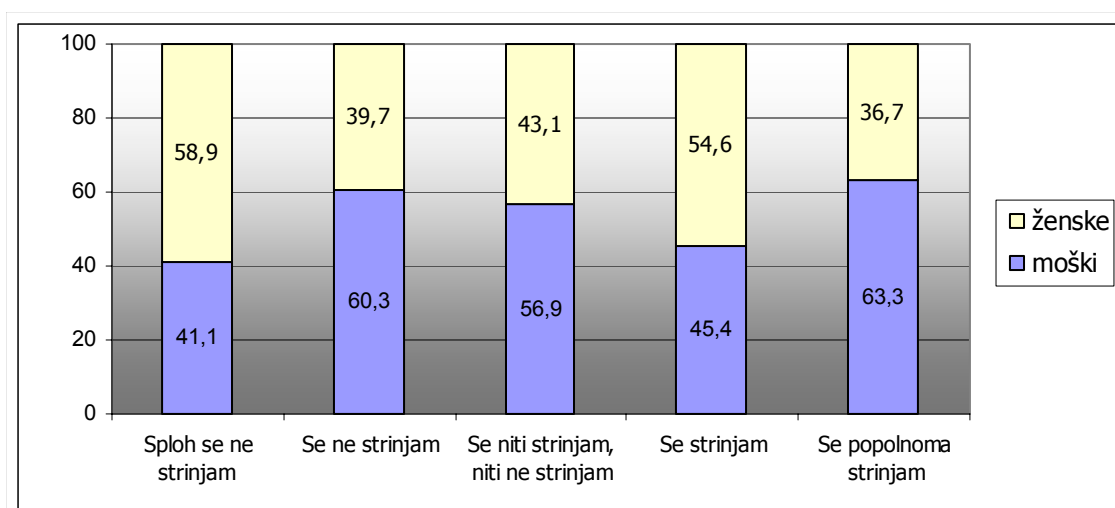
61,2 % respondentov se (sploh) ne strinja s trditvijo, da si je ženska, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva, neopredeljenih je 20,7 %, 18,1 % respondentov pa se z izjavo (popolnoma) strinja. 1,9 % anketiranih ni o izjavi ni podalo svojega mnenja.

Tabela 38: Ženska, ki jo mož udari, si je včasih tudi sama kriva

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	419	42,5
Se ne strinjam	185	18,7
Se niti strinjam, niti ne strinjam	204	20,7
Se strinjam	120	12,1
Se popolnoma strinjam	59	6,0
Skupaj	987	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se z navedeno izjavo v manjši meri strinjajo ženske, kot moški (med tistimi, ki se z izjavo sploh ne strinjajo, je 58,9 % žensk in 41,1 % moških). Respondenti, starejši od 72 let z navedeno trditvijo soglašajo v večji meri od tistih, mlajših od 61 let. Stopnja strinjanja s trditvijo narašča s starostjo respondentov (predvsem pri tistih, starejših od 51 let). Respondenti z nižjo stopnjo izobrazbe (osnovna šola in manj) se z navedeno trditvijo strinjajo v večji meri, kot ostali. Tisti, ki bivajo v mestih, se z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri od tistih, ki bivajo na vasi. Katoliki se z navedeno trditvijo strinjajo v večji meri, kot neverujoči.

Graf 2: Ženska, ki ji mož udari, si je včasih tudi sama kriva glede na spol respondentov (v %):

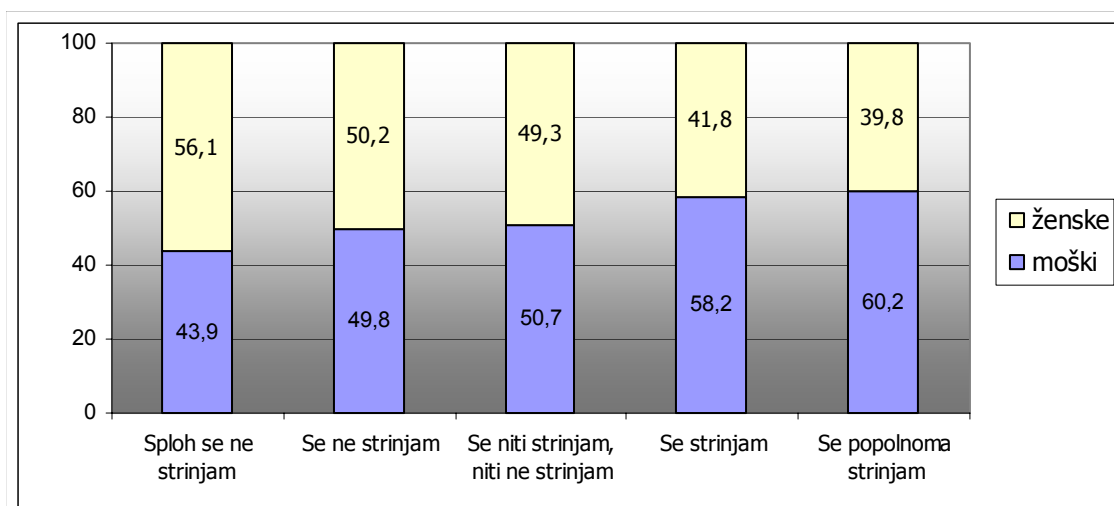
61,2 % respondentov se (*sploh*) *ne strinja* z izjavo, da ena klobuta ženi/možu še ne pomeni, da gre za nasilje v družini. 24,4 % respondentov se z izjavo (*popolnoma*) *strinja*, *neopredeljenih* je 14,5 % vprašanih. O izjavi ni podalo mnenja 2,5 % vprašanih:

Tabela 39: Ena klobuta ženi/možu še ne pomeni, da gre za nasilje v družini

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	399	40,7
Se ne strinjam	201	20,5
Se niti strinjam, niti ne strinjam	142	14,5
Se strinjam	146	14,9
Se popolnoma strinjam	93	9,5
Skupaj	981	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da z navedeno izjavo v manjši meri soglašajo ženske, kot moški (med tistimi, ki se z izjavo sploh ne strinjajo, je 56,1 % žensk in 43,9 %. Respondenti, starejši od 73 let, z navedeno trditvijo soglašajo v večji meri, kot tisti, v starostnem razredu do 50 let. Respondenti z višjo ali visoko izobrazbo se z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri, kot tisti, ki dosegajo nižje stopnje izobrazbe. Neverujoči se z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri, kot katoliki in pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij.

Graf 3: Ena klobuta ženi/možu še ne pomeni, da gre za nasilje v družini glede na spol respondentov (v %)

84,4 % respondentov se (*popolnoma*) *strinja* z izjavo, da nikoli in pod nobenim pogojem mož ne sme udariti žene in obratno. Z izjavo se (*sploh*) *ne strinja* 8,9 % vprašanih, 6,7 % je *neopredeljenih*. O izjavi ni podalo mnenja 1,3 % anketiranih:

Tabela 40: Nikoli in pod nobenim pogojem mož ne sme udariti žene in obratno

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	52	5,3
Se ne strinjam	36	3,6
Se niti strinjam, niti ne strinjam	66	6,7
Se strinjam	161	16,2
Se popolnoma strinjam	677	68,2
Skupaj	993	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se z navedeno izjavo v večji meri strinjajo ženske, kot moški. Neverujoči se z navedeno izjavo strinjajo v večji meri, kot verne osebe.

86,8 % respondentov se (*popolnoma*) *strinja* z izjavo, da je prepoved stikov z družino zelo veliko omejevanje partnerja, 7,3 % vprašanih se z omenjeno izjavo (*sploh*) *ne strinja*, *neopredeljenih* je 5,9 % vprašanih. O izjavi ni podalo mnenja 1,8 % anketiranih:

Tabela 41: Če mož ali žena prepove partnerju stike z družino, je to zelo veliko omejevanje partnerja

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	41	4,1
Se ne strinjam	31	3,2
Se niti strinjam, niti ne strinjam	58	5,9
Se strinjam	212	21,5
Se popolnoma strinjam	645	65,3
Skupaj	987	100

80,1 % respondentov se (*sploh*) *ne strinja* z izjavo, da zastraševanje partnerja ne pomeni nasilja v družini, 10,7 % respondentov se z navedeno izjavo (*popolnoma*) *strinja*, *neopredeljenih* pa je 9,2 % vprašanih. 2,8 % vprašanih o izjavi ni podalo mnenja.

Tabela 42: Zastráevanje partnerja ne pomeni nasilja v družini

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	542	55,4
Se ne strinjam	241	24,7
Se niti strinjam, niti ne strinjam	90	9,2
Se strinjam	62	6,4
Se popolnoma strinjam	42	4,3
Skupaj	978	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da se najmlajši (28 let in manj) ter tisti med 40. in 50. letom starosti z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri, kot najstarejši respondenti (73 let in več). Respondenti z višjo ali visoko izobrazbo se z navedeno trditvijo strinjajo v manjši meri kot tisti, ki dosegajo nižje stopnje izobrazbe. Neverujoči in pripadniki drugih verskih skupnosti izražajo manjšo stopnjo strinjanja, kot katoliki.

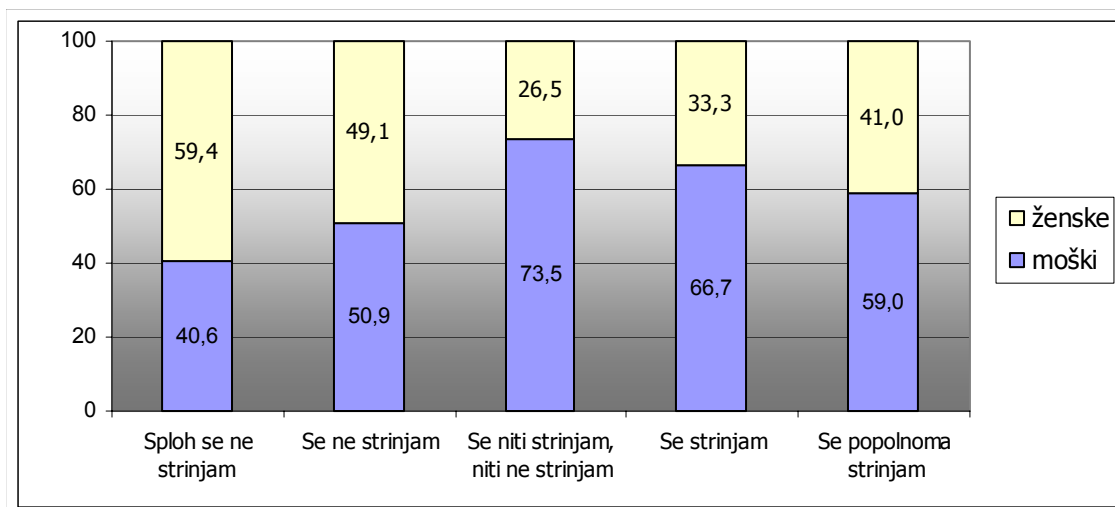
72,9 % vprašanih se (*sploh*) *ne strinja* z izjavo, da udarec iz ljubosumja pomeni, da mož/žena svojega partnerja/partnerko resnično ljubi, *neopredeljenih* je 14 % vprašanih, 13,1 % respondentov pa se z navedeno trditvijo (*popolnoma*) *strinja*. 3,7 % vprašanih o izjavi ni podalo mnenja.

Tabela 43: Če mož ali žena udari partnerja zaradi ljubosumja, to pomeni, da ga/jo resnično ljubi

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	532	54,9
Se ne strinjam	174	18,0
Se niti strinjam, niti ne strinjam	136	14,0
Se strinjam	66	6,8
Se popolnoma strinjam	61	6,3
Skupaj	969	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se ženske z navedeno izjavo strinjajo v manjši meri, kot moški (med tistimi, ki se z izjavo sploh ne strinjajo, je 59,4 % žensk in 40,6 % moških). Respondenti z nižjo izobrazbo (osnovna šola in manj) se z navedeno izjavo strinjajo v večji meri. Višja kot je stopnja dosežene izobrazbe, nižja je stopnja strinjanja s trditvijo.

Graf 4: Če mož ali žena udari partnerja iz ljubosumja, to pomeni, da ga resnično ljubi glede na spol respondentov (v %):

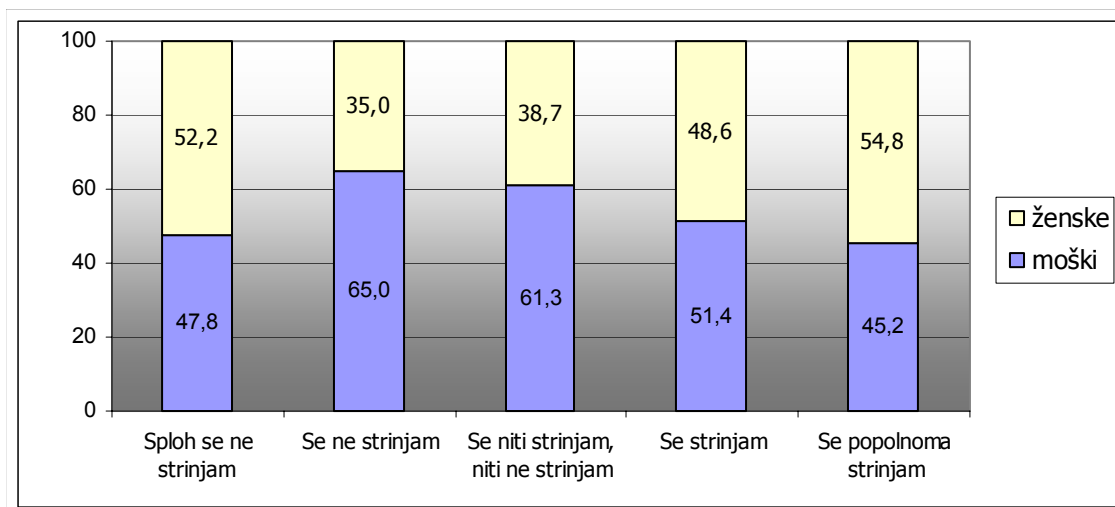
85,1 % respondentov se (*popolnoma*) *strinja* z izjavo, da nasilje v družini še vedno ostaja skrito za štirimi stenami doma, *neopredeljenih* je 9,5 % vprašanih, 6,5 % respondentov pa se z izjavo (*sploh*) *ne strinja*. 1,9 % anketiranih o izjavi ni podalo mnenja.

Tabela 44: Nasilje v družini še vedno ostaja skrito za štirimi stenami doma

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	24	2,4
Se ne strinjam	41	4,1
Se niti strinjam, niti ne strinjam	93	9,5
Se strinjam	351	35,6
Se popolnoma strinjam	478	48,5
Skupaj	986	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se z ženske z navedeno izjavo strinjajo v večji meri, kot moški (med tistimi, ki se z izjavo popolnoma strinjajo, je 54,8 % žensk in 45,2 % moških). Respondenti v starostni skupini pod 28 let z navedeno trditvijo soglašajo v manjši meri od starejših od sebe.

Graf 5: Nasilje v družini še vedno ostaja skrito za štirimi stenami doma glede na spol respondentov (v %):

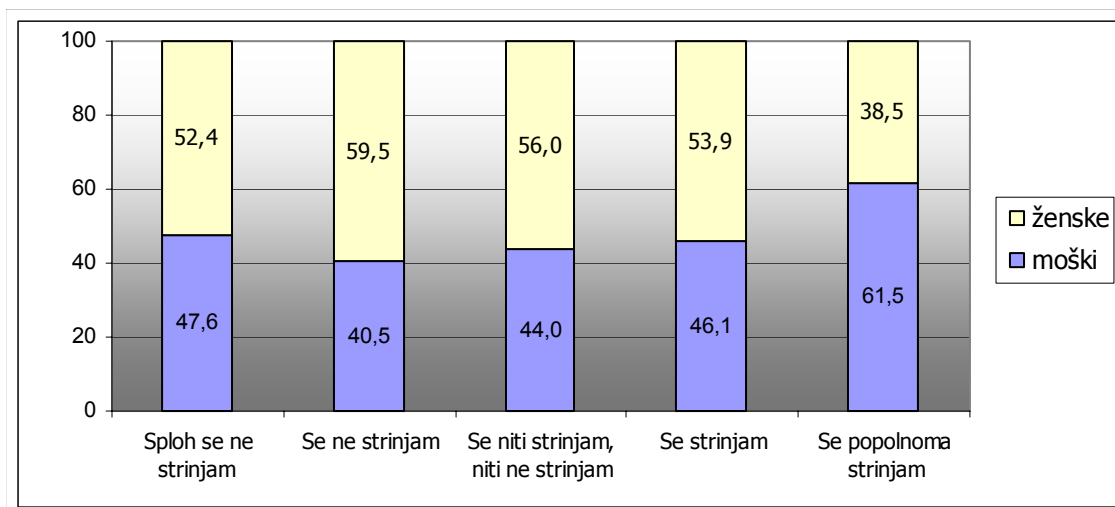
65,1 % anketiranih se (*popolnoma*) *strinja* z izjavo, da informiranje o nasilju v družini prispeva k njegovemu zmanjševanju, 21,7 % vprašanih je *neopredeljenih*, 13,2 % pa se s trditvijo (*sploh*) *ne strinja*. O izjavi ni podalo mnenja 4,4 % anketiranih:

Tabela 45: Informiranje o nasilju v družini prispeva k njegovemu zmanjševanju

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	42	4,4
Se ne strinjam	85	8,8
Se niti strinjam, niti ne strinjam	209	21,7
Se strinjam	317	33,0
Se popolnoma strinjam	309	32,1
Skupaj	961	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol anketirancev nakazujejo, da se moški z navedeno izjavo strinjajo v večji meri, kot ženske (med tistimi, ki se z izjavo popolnoma strinjajo je 61,5 % moških in 38,5 % žensk).

Graf 6: Informiranje o nasilju v družini prispeva k njegovemu zmanjševanju glede na spol respondentov (v %):

54,8 % respondentov se (*popolnoma*) *strinja* z izjavo, da je na splošno premalo informacij o tem, kam se obrniti po pomoč, če postanemo žrtve nasilja v družini, 24 % respondentov se z navedeno trditvijo (*sploh*) *ne strinja*, neopredeljenih pa je 21,2 % vprašanih. 2,8 % anketiranih se o izjavi ni opredelilo.

Tabela 46: Na splošno je premalo informacij o tem, kam se obrniti po pomoč, če postanemo žrtve nasilja v družini

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	83	8,5
Se ne strinjam	152	15,5
Se niti strinjam, niti ne strinjam	208	21,2
Se strinjam	284	29,1
Se popolnoma strinjam	251	25,7
Skupaj	978	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se z navedeno izjavo v večji meri strinjajo moški, kot ženske (med tistimi, ki se z izjavo popolnoma strinjajo, je 56,2 % moških in 43,8 % žensk).

3. 5. Stališča o nasilju v družinah

Sledila so vprašanja, ki se nanašajo na obča stališča in odnos do (različnih oblik) nasilja v družinah.

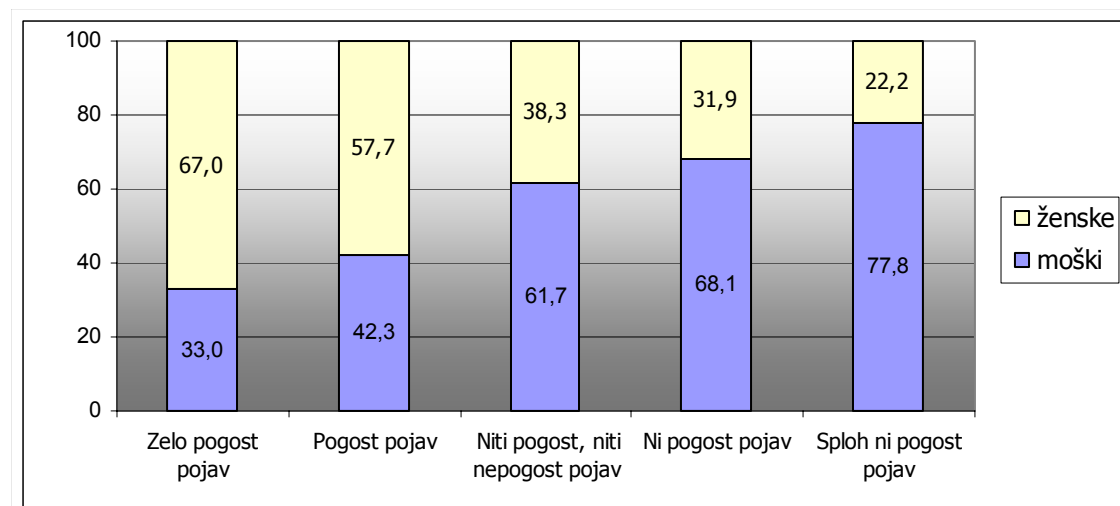
57,3 % respondentov meni, da je nasilje v družinah v Sloveniji (*zelo*) pogost pojav, 32,2 % vprašanih je *neopredeljenih*, 10,4 % respondentov pa je prepričanih, da ta pojav v Sloveniji (*sploh*) ni pogost. 3,6 % anketiranih na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti:

Tabela 47: Ali menite, da je nasilje v družinah v Sloveniji:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Zelo pogost pojav	115	11,8
Pogost pojav	441	45,5
Niti pogost niti nepogost pojav	313	32,2
Ni pogost pojav	92	9,5
Sploh ni pogost pojav	9	0,9
Skupaj	970	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški ocenjujejo, da je nasilje v družini v Sloveniji pogost pojav. Med tistimi, ki menijo, da je nasilje v družini v Sloveniji pogost pojav, je 57,7 % žensk in 42,3 % moških.

Graf 7: Ocene o pogostosti nasilja v družinah v Sloveniji glede na spol respondentov (v %):

91,9 % respondentov pojav nasilja v družini pozna *iz medijev*, 13,5 % *iz osebne izkušnje*, 26,7 % *iz soseske ali ulice*, 32,8 % *preko prijateljev in znancev*, 9,7 % respondentov

je odgovorilo, da se je to *nekoč dogajalo v njihovi družini*, 3,2 % respondentov je navedlo *druge vire* informacij (od tega največ iz službe oziroma delovnega mesta, nekaj iz šole, seminarjev in različne literature). 0,7 % anketiranih na vprašanje ni odgovorilo:

Tabela 48: Od kod poznate pojav nasilja (možnih je več odgovorov)?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Iz medijev	925	91,9
Iz osebne izkušnje	136	13,5
Iz soseske, ulice	268	26,7
Od prijateljev, znancev	330	32,8
Nekoč se je to dogajalo v moji družini	97	9,7
Drugo	32	3,2

Na vprašanje, ali ste osebno doživeli nasilje v družini, je *pritrnilno* odgovorilo 23,7 % respondentov, *nikalno* pa 76,3 % vprašanih. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 0,7 % anketiranih:

Tabela 49: Ali ste osebno doživeli nasilje v družini?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	237	23,7
Ne	762	76,3
Skupaj	999	100

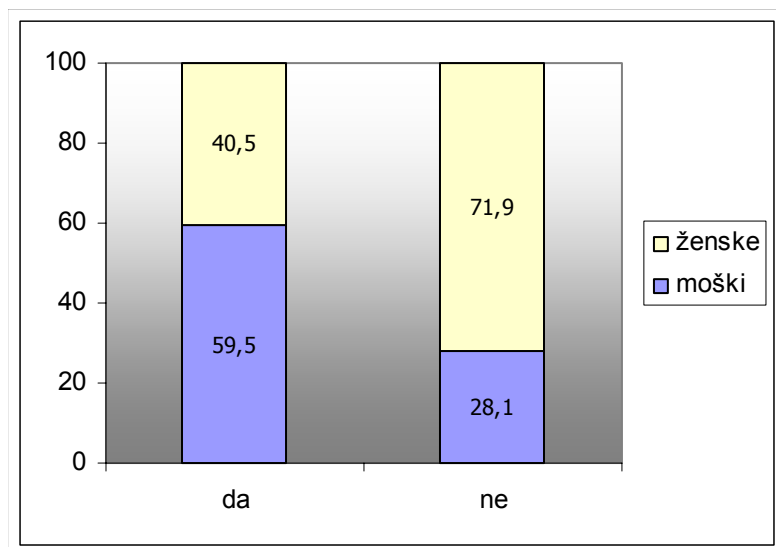
Med tistimi, ki so osebno doživeli izkušnjo nasilja v družini, je 73 % respondentov izjavilo, da se je to zgodilo *v družini, v kateri so odraščali*:

Tabela 50: Ali ste osebno doživeli nasilje v družini, v kateri ste bili otrok?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	173	73,0
Ne	64	27,0
Skupaj	237	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki so osebno doživeli nasilje v družini, v kateri so živeli kot otroci, bistveno več moških (59,5 %), kot žensk (40,5 %).

Graf 8: Ali ste osebno doživeli nasilje v družini, v kateri ste bili otrok glede na spol respondentov (v %):

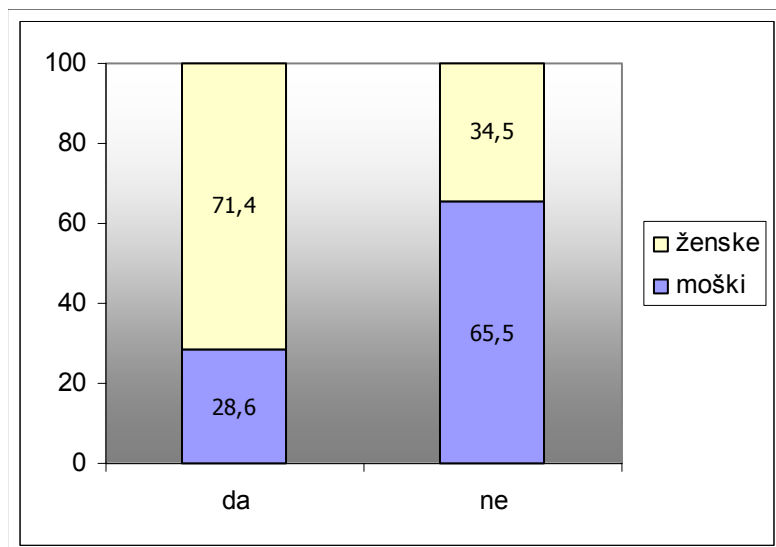
Med tistimi, ki so osebno doživeli izkušnjo nasilja v družini, je 38,6 % respondentov izjavilo, da se je to zgodilo v družini, v kateri so živeli kot odrasla oseba:

Tabela 51: Ali ste osebno doživeli nasilje v družini, v kateri ste živeli kot odrasla oseba?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	91	38,6
Ne	145	61,4
Skupaj	236	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je bilo med tistimi, ki so osebno doživeli nasilje v družini, v kateri so živeli kot odrasla oseba, bistveno več žensk (71,4 %), kot moških (28,6 %).

Graf 9: Ali ste osebno doživeli nasilje v družini, v kateri ste živeli kot odrasla oseba glede na spol respondentov (v %):

Med tistimi, ki so osebno doživeli izkušnjo nasilja v družini bodisi kot otrok bodisi kot odrasla oseba, je 63 % respondentov izjavilo, da je šlo za *fizično nasilje*, 66,5 %, da je šlo za *psihično oziroma čustveno nasilje*, 3,7 % je doživelo *spolno nasilje*, 7,7 % *ekonomsko nasilje*, 1,6 % je navedlo *druge oblike nasilja* (na primer odtegotvanje hrane, omejevanje izhodov), 1,2 % respondentov pa na vprašanje ni odgovorilo.

Tabela 52: Za kakšno vrsto nasilja je šlo (možnih je več odgovorov)?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Fizično	149	63,0
Psihično oz. čustveno	158	66,5
Spolno	9	3,7
Ekonomsko	18	7,7
Drugo	4	1,6

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da so (bile) ženske v večji meri izpostavljene psihičnemu in spolnemu nasilju. Med tistimi, ki so doživeli spolno nasilje, več kot polovica prihaja iz goriške oziroma obalno-kraške regije.

V naslednjem sklopu vprašanj so se anketiranke in anketiranci za navedene primere ravnanja izrekli, ali gre po njihovem mnenju za primere nasilja ali ne.

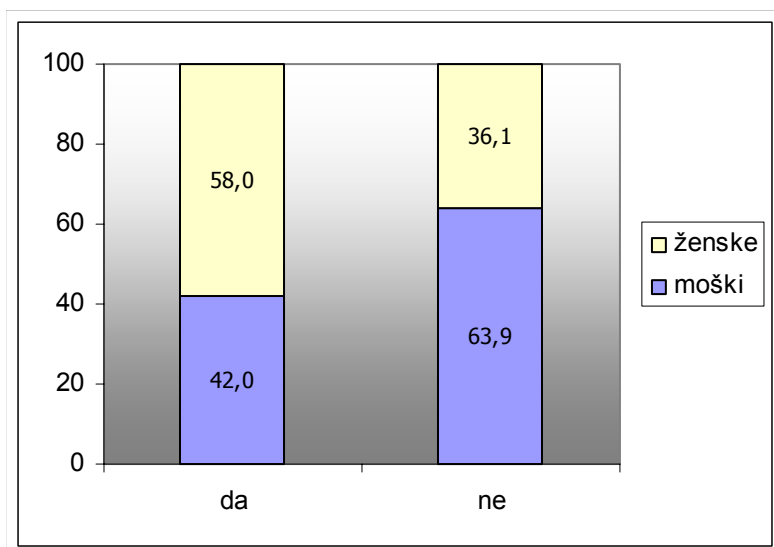
Na vprašanje, ali **ena klobuta** pomeni nasilno ravnanje, je 63,6 % respondentov odgovorilo *pritrdilno*, 26,3 % pa *nikalno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 4 % vprašanih.

Tabela 53: Ena klobuta

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	613	63,6
Ne	351	36,4
Skupaj	964	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki menijo, da ena klobuta pomeni nasilno ravnanje, več žensk (58,0 %), kot moških (42,0 %). Med respondenti z višjo ali visoko izobrazbo je več takih, ki klobuto ocenjujejo kot nasilno dejanje. Med prebivalci gorenjske regije je odstotek tistih, ki menijo, da ena klobuta je nasilno dejanje, enak odstotku tistih, ki se z izjavo ne strinjajo. Prebivalci vseh ostalih regij se bolj nagibajo k temu, da ena klobuta je nasilno ravnanje (delež takih znaša nad 60 %).

Graf 10: Ali menite, da je ena klobuta nasilno ravnanje glede na spol respondentov (v %):

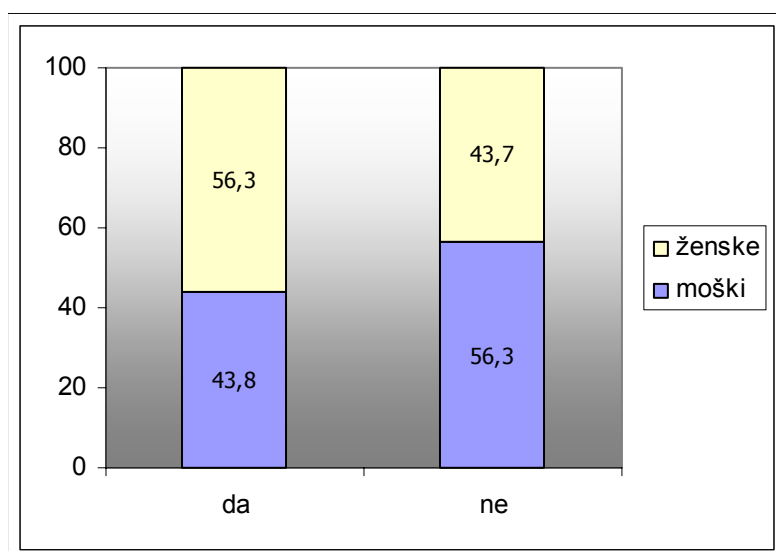
Pregledovanje žepov je nasilno ravnanje po mnenju 49,3 % respondentov, 50,7 % pa meni, da pregledovanje žepov *ni nasilno ravnanje*. Na vprašanje ni odgovorilo 6,3 % respondentov:

Tabela 54: Pregledovanje žepov

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	464	49,3
Ne	478	50,7
Skupaj	942	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki menijo, da pregledovanje žepov pomeni nasilno ravnanje, več žensk (56,3 %), kot moških (43,8 %). Med respondenti z višjo ali visoko izobrazbo je več takih, ki menijo, da je tovrstno ravnanje nasilno. Prebivalci osrednjeslovenske regije se edini bolj nagibajo k mnenju, da pregledovanje žepov je nasilno dejanje (tako meni 56,4 % vprašanih, v drugih regijah delež pade pod 50 %). Več kot polovica respondentov, ki niso verni, ocenjuje pregledovanje žepov za nasilno ravnanje, medtem ko med vernimi respondenti odstotek takih pade pod 50 odstotkov.

Graf 11: Ali menite, da je pregledovanje žepov nasilno ravnanje glede na spol respondentov (v %):

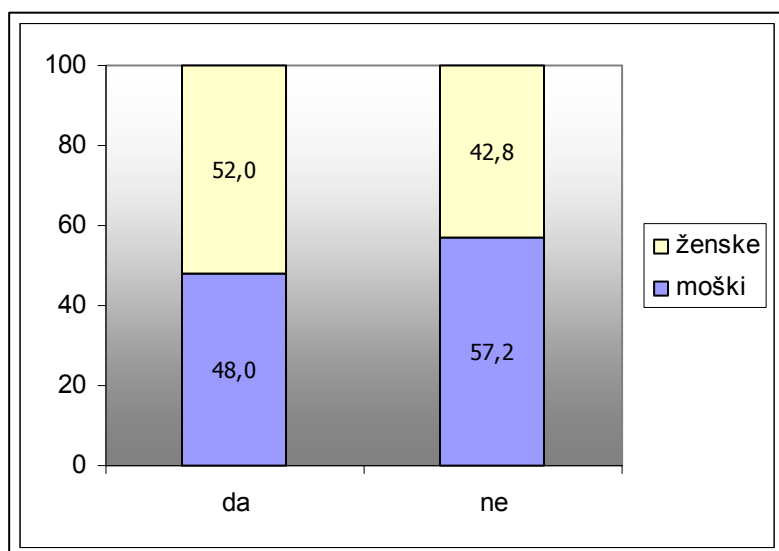
83 % respondentov meni, da **grožnja je nasilno ravnanje**, medtem ko 17 % vprašanih meni, da to *ni nasilno ravnanje*. Na vprašanje ni odgovorilo 3 % anketiranih:

Tabela 55: Grožnja

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	810	83,0
Ne	166	17,0
Skupaj	976	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki menijo, da grožnja ne pomeni nasilnega ravnanja, več moških (57,2 %) kot žensk (42,8 %). Med respondenti z višjo ali visoko izobrazbo je v primerjavi z ostalimi več takih, ki menijo, da je tovrstno ravnanje nasilno.

Graf 12: Ali menite, da je grožnja nasilno ravnanje glede na spol respondentov (v %):

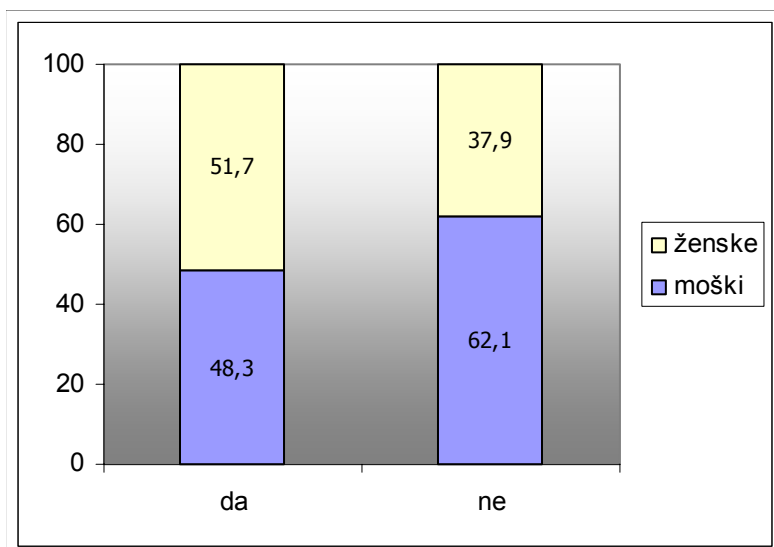
Verbalno poniževanje človeka je nasilno ravnanje po mnenju 87,4 % respondentov, 12,6 % pa meni, da to *ni nasilno ravnanje*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 2,3 % anketiranih:

Tabela 56: Verbalno poniževanje posameznika

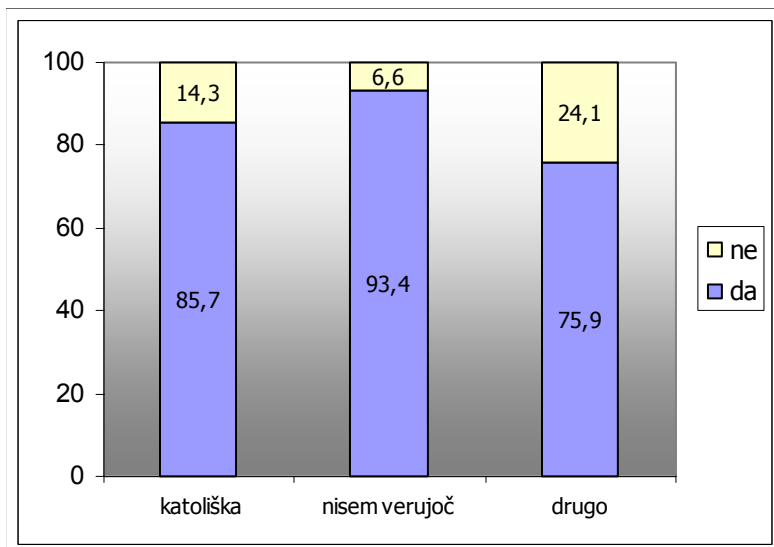
	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	859	87,4
Ne	124	12,6
Skupaj	983	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki menijo, da verbalno poniževanje ne pomeni nasilnega ravnanja, več moških (62,1 %) kot žensk (37,9 %). Med respondenti z višjo ali visoko izobrazbo je več takih, ki menijo, da je tovrstno ravnanje nasilno. Neverujoči v večji meri ocenjujejo verbalno poniževanje za nasilno ravnanje (93,4 %), med katoliki je takih 85,7 %, med pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij pa 75,9 %.

Graf 13: Ali menite, da je verbalno poniževanje nasilno ravnanje glede na spol respondentov (v %):

Graf 14: Ali menite, da je verbalno poniževanje nasilno ravnanje glede na veroizpoved respondentov (v %):

Na vprašanje, ali je **odpiranje pisem** nasilno ravnanje, je 67,9 % respondentov odgovorilo *pritrnilno*, *nikalno* pa 32,1 %. Na vprašanje ni odgovorilo 5,1 % anketiranih:

Tabela 57: Odpiranje pisem

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	648	67,9
Ne	307	32,1
Skupaj	955	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da mlajši od 28 let v večji meri zaznavajo odpiranje pisem kot nasilno dejanje, kot tisti, starejši od 51 let. Med respondenti z višjo ali visoko izobrazbo je več takih, ki menijo, da je tovrstno ravnanje nasilno. Neverujoči v večji meri ocenjujejo odpiranje pisem za nasilno ravnanje, kot verne osebe.

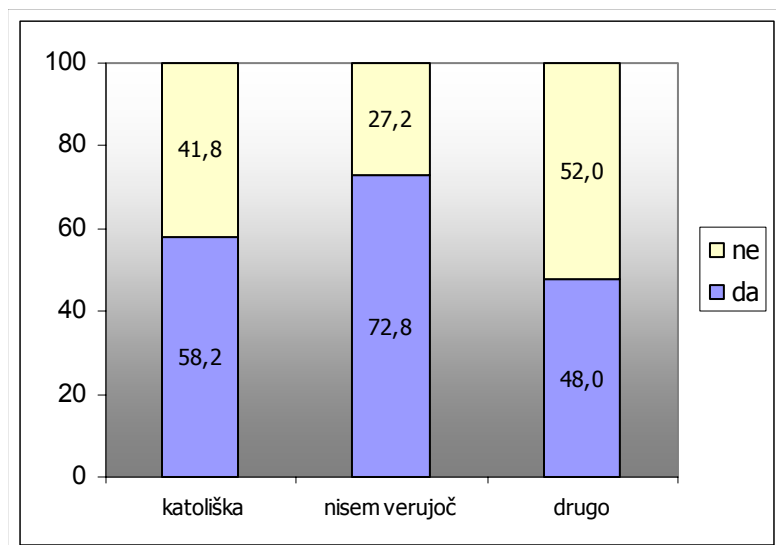
Kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja je *nasilno ravnanje* za 61,9 % respondentov, 38,1 % pa meni, da to *ni nasilno ravnanje*. Na vprašanje ni odgovorilo 8,3 % anketiranih:

Tabela 58: Kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	571	61,9
Ne	351	28,1
Skupaj	922	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da je med tistimi z višjo ali visoko izobrazbo več takih, ki tovrstno ravnanje obravnavajo kot nasilno dejanje. Kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja je nasilno ravnanje za 72,8 % neverujočih, 58,2 % katolikov in 48 % pripadnikov drugih verskih skupnosti oziroma religij.

Graf 15: Ali menite, da je kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja nasilno ravnanje glede na veroizpoved respondentov (v %):

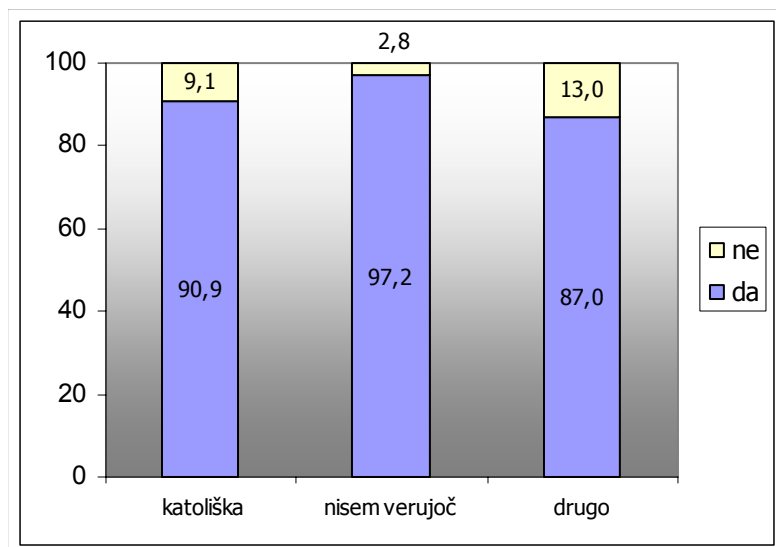
Siljenje v spolni odnos je nasilno ravnanje za 92,4 % vprašanih, 7,6 % pa meni, da to *ni nasilno ravnanje*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 2,4% anketiranih:

Tabela 59: Siljenje v spolni odnos

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	907	92,4
Ne	75	7,6
Skupaj	982	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da je med tistimi z višjo ali visoko izobrazbo več takih, ki tovrstno ravnanje obravnavajo kot nasilno dejanje. Respondenti, ki živijo v gorenjski ter pomurski in podravski regiji v primerjavi z ostalimi v manjši meri ocenjujejo, da je siljenje v spolni odnos nasilno dejanje (delež pade pod 90 %, v ostalih regijah se giblje okoli 95 %). Med neverujočimi je več tistih, ki menijo, da je siljenje v spolni odnos nasilno dejanje (97,2 %); med katoliki tako misli 90,9 % vprašanih, med pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij pa 87 % vprašanih.

Graf 16: Ali menite, da je siljenje v spolni odnos nasilno ravnanje glede na veroizpoved respondentov (v %):

Ustrahovanje je nasilno ravnanje za 93,1 % respondentov, 6,9 % pa meni, da to *ni nasilno ravnanje*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 1,6 % anketiranih:

Tabela 60: Ustrahovanje

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	922	93,1
Ne	68	6,9
Skupaj	990	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki imajo nižjo stopnjo izobrazbe (osnovna šola ali manj) več takih, ki tovrstnega dejanja ne pojmujejo za nasilje.

Naslednji sklop vprašanj je preverjal mnenja anketiranih o tem, kako pogosto so posamezne skupine ljudi žrtve nasilja v družini.

1,5 % respondentov meni, da so **moški zelo pogosto** žrtev nasilja v družini, 4,1 % vprašanih meni, da *pogosto*, *neopredeljenih* je 17,3 %. 41 % respondentov meni, da je to *redko*, 36,1 % pa, da so moški *zelo redko* žrtve nasilja v družini. 4,1 % anketiranih ni podalo svojega mnenja.

28,3 % respondentov meni, da so **ženske zelo pogosto** žrtve nasilja v družini, 49,6 % vprašanih meni, da so *pogosto* žrtve, 16,4 % respondentov je *neopredeljenih*. 4,1 % vprašanih

meni, da so *redko* žrtve, 1,7 % pa, da so ženske *zelo redko* žrtve nasilja v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 3 % anketiranih.

32,5 % respondentov meni, da so **otroci** *zelo pogosto* žrtve nasilja v družini, 38,9 % meni, da so *pogosto* žrtve, *neopredeljenih* je 19,8 % vprašanih. 7,5 % meni, da so otroci *redko* žrtve nasilja, 1,3 % pa, da so *zelo redko* žrtve nasilja v družini. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 3,2 % anketiranih.

Starši so *zelo pogosto* žrtve nasilja v družini po mnenju 5,2 % respondentov, 19,3 % meni, da je to *pogosto*, 34,8 % je *neopredeljenih*. 27,8 % vprašanih meni, da so *redko* žrtve nasilja, 9,8 % pa, da so starši *zelo redko* žrtve nasilja v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 5,2 % anketiranih.

5,2 % respondentov meni, da so **ostareli** *zelo pogosto* žrtve nasilja v družini, 19,3 % meni, da so *pogosto* žrtve, 34,8 % vprašanih je *neopredeljenih*. 27,8 % respondentov meni, da so ostareli *redko* žrtve nasilja, 13 % pa, da so ostareli *zelo redko* žrtve nasilja v družini. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 7,5 % anketiranih:

Tabela 61: Kako pogosto so, po vašem mnenju, žrtve nasilja v družini naslednje osebe?

	Zelo redko		Redko		Niti redko niti pogosto		Pogosto		Zelo pogosto	
	Frek.	%	Frek.	%	Frek.	%	Frek.	%	Frek.	%
Moški	349	36,1	395	41,0	167	17,3	39	4,1	15	1,5
Ženske	16	1,7	40	4,1	160	16,4	484	49,6	276	28,3
Otroci	13	1,3	73	7,5	193	19,8	379	38,9	317	32,5
Starši	93	9,8	303	31,8	372	39,0	152	16,0	33	3,4
Ostareli	121	13,0	259	27,8	324	34,8	179	19,3	48	5,2

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da so ženske v večji meri kot moški prepričane, da so ženske, otroci, starši in ostareli pogoste žrtve nasilja v družini (med ženskami je 59,8 % takih, ki menijo, da so ženske *zelo pogosto* žrtve nasilja v družini; tako meni 40,2 % moških. Podobno velja za zaznavanje pogostosti nasilja nad otroci: med ženskami je 60,6 % takih, ki menijo, da so otroci *zelo pogosto* žrtve nasilja v družini; tako meni 39,4 % moških). Respondenti, starejši od 72 let, v primerjavi z mlajšimi od sebe, v bistveno manjši meri zaznavajo otroke kot žrtve nasilja v družini (4 % starejših od 72 let meni, da so otroci *zelo pogosto* žrtve nasilja v družini, medtem ko se ta odstotek pri mlajših giblje okoli 20 %).

Anketirance so nato ocenjevali, kako pogoste se jim zdijo navedene vrste nasilja v družini. Na voljo so imeli štiri stopenjsko lestvico, pri kateri je ocena 1 pomenila najpogostejšo vrsto nasilja, ocena 4 pa najmanj pogosto vrsto nasilja.

Oceno 1 (najpogostejša vrsta nasilja v družini) je *fizičnemu nasilju* pripisalo 47,3 % respondentov, *psihično nasilje* kot najpogostejšo vrsto nasilja vidi 43,2 % vprašanih, *spolno nasilje* 4,2 % respondentov, 5,4 % pa meni, da je najpogostejša vrsta nasilja *ekonomsko nasilje*.

Oceno 2 (druga najpogostejša vrsta nasilja) je *fizičnemu nasilju* pripisalo 32 % respondentov, *psihičnemu nasilju* 37,9 % vprašanih, *spolnemu nasilju* 14,8 % respondentov, 15,2 % pa *ekonomskemu nasilju*.

Oceno 3 (tretja najpogostejša vrsta nasilja) je *fizičnemu nasilju* pripisalo 15,4 % respondentov, *psihičnemu nasilju* 14,8 %, 47,2 % vprašanih je to oceno pripisalo *spolnemu nasilju*, *ekonomsko nasilje* pa je z oceno 3 ocenilo 22,6 % vprašanih.

Oceno 4 (četrtja najpogostejša vrsta nasilja) je *fizičnemu nasilju* pripisalo 5,3 % respondentov, *psihičnemu nasilju* 7,2 %, *spolnemu nasilju* 31,1 %, *ekonomsko nasilje* pa se zdi najmanj pogosta vrsta nasilja v družini 56,8 % vprašanim:

Tabela 62: Katera vrsta nasilja se vam zdi najpogostejša (razvrstite od 1 do 4, kjer 1 pomeni najpogostejšo, 4 pa najmanj pogosto obliko nasilja)?

	1		2		3		4	
	Frek.	%	Frek.	%	Frek.	%	Frek.	%
Fizično	475	47,3	322	32,0	155	15,4	54	5,3
Psihično	434	43,2	381	37,9	149	14,8	41	7,2
Spolno	42	4,2	149	14,8	475	47,2	340	31,1
Ekonomsko	54	5,4	153	15,2	227	22,6	571	56,8

V naslednjem delu vprašalnika je bila nanizana vrsta trditev, anketiranci pa so za vsako od njih ocenili, v kolikšni meri se z njo strinjajo. Ponovno so imeli na voljo petstopenjsko lestvico, pri kateri je ocena 1 pomenila, da se z navedeno trditvijo sploh ne strinjajo, ocena 5 pa, da se z omenjeno trditvijo popolnoma strinjajo.

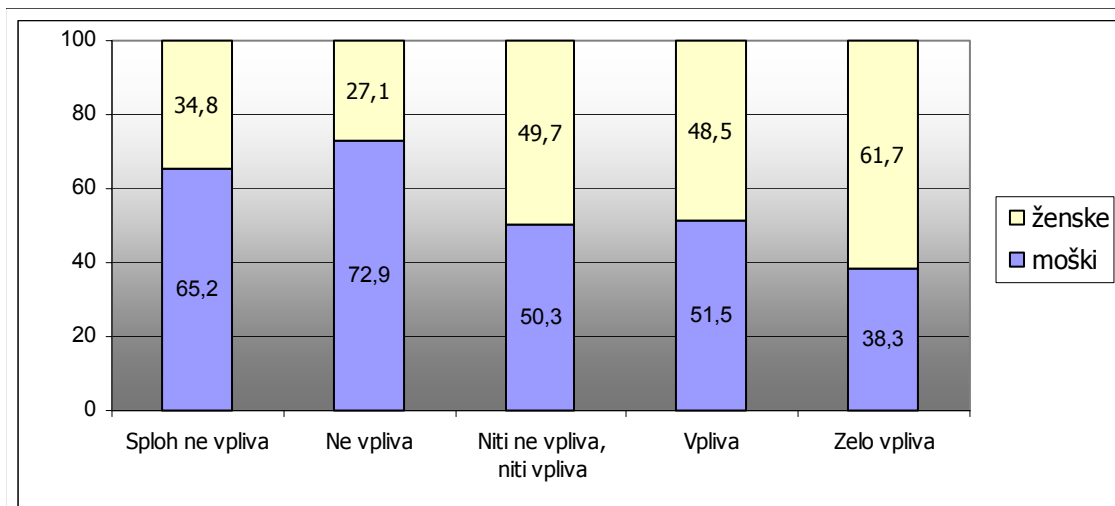
59,4 % respondentov meni, da **nezadovoljstvo s partnerskim življenjem (zelo)** vpliva na nasilje v družini, *neodločenih* je 31,1 % vprašanih. 9,5 % respondentov pa meni, da ta dejavnik (*sploh*) ne vpliva na nasilje v družini. 3,2 % anketiranih se o trditvi ni opredelilo:

Tabela 63: Nezadovoljstvo s partnerskim življenjem na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	23	2,3
Ne vpliva	70	7,2
Niti ne vpliva niti vpliva	303	31,1
Vpliva	344	35,3
Zelo vpliva	235	24,1
Skupaj	974	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški menijo, da nezadovoljstvo s partnerskim življenjem vpliva na pojav nasilja v družini (61,7 % žensk in le 38,3 % moških meni, da nezadovoljstvo s partnerskim življenjem zelo vpliva na nasilje v družini). Respondenti, mlajši od 28 let, v manjši meri menijo, da nezadovoljstvo s partnerskim življenjem vpliva na nasilje v družini, kot tisti med 40. in 72. letom. Znotraj te starostne kategorije s starostjo narašča tudi mnenje o vplivnosti tega faktorja.

Graf 17: Ali menite, da nezadovoljstvo s partnerskim življenjem vpliva na nasilje v družini glede na spol respondentov (v %):

94 % respondentov je prepričanih, da **alkohol** (*zelo*) vpliva na nasilje v družini, 4,3 % je *neopredeljenih*, 1,7 % vprašanih pa meni, da ta dejavnik (*sploh*) ne vpliva na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 1,3 % anketiranih:

Tabela 64: Alkohol na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	5	0,5
Ne vpliva	12	1,2
Niti ne vpliva niti vpliva	42	4,3
Vpliva	177	17,8
Zelo vpliva	756	76,2
Skupaj	993	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški menijo, da alkohol vpliva na pojav nasilja v družini.

84 % respondentov meni, da **nelegalne droge (zelo) vplivajo** na nasilje v družini, 10,5 % je *neopredeljenih*, 5,6 % respondentov pa meni, da nelegalne droge (*sploh*) ne vplivajo na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 4,8 % anketiranih:

Tabela 65: Nelegalne droge na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	18	1,9
Ne vpliva	35	3,7
Niti ne vpliva niti vpliva	100	10,5
Vpliva	165	17,3
Zelo vpliva	639	66,7
Skupaj	958	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški menijo, da nelegalne droge vplivajo na pojav nasilja v družini. Respondenti, mlajši od 28 let, nelegalnim drogam pripisujejo manjši vpliv na nasilje v družini, v primerjavi s tistimi, ki so starejši od 40 let.

61,8 % respondentov je prepričanih, da **nezaposlenost (zelo) vpliva** na nasilje v družini, 29,7 % vprašanih je *neopredeljenih*, 8,6 % vprašanih pa je prepričanih, da nezaposlenost (*sploh*) ne vpliva na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 1,9 % anketiranih:

Tabela 66: Nezaposlenost na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	18	1,9
Ne vpliva	66	6,7
Niti ne vpliva niti vpliva	293	29,7
Vpliva	347	35,1
Zelo vpliva	263	26,7
Skupaj	989	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški menijo, da nezaposlenost vpliva na pojav nasilja v družini. Respondenti, mlajši od 28 let, nezaposlenosti pripisujejo manjši vpliv na nasilje v družini, v primerjavi s tistimi, ki so starejši od 40 let. Respondenti, ki spadajo v nižji dohodkovni razred v večji meri menijo, da nezaposlenost vpliva na nasilje v družini.

39,6 % respondentov meni, da **nizka izobrazba (sploh) ne vpliva** na nasilje v družini, *neopredeljenih* je 34,1 % anketiranih, 26,3 % respondentov pa meni, da nizka izobrazba (*zelo vpliva*) na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 2,7 % anketiranih:

Tabela 67: Nizka izobrazba na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	125	12,8
Ne vpliva	262	26,8
Niti ne vpliva niti vpliva	333	34,1
Vpliva	162	16,6
Zelo vpliva	95	9,7
Skupaj	978	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da najstarejši (73 let in več) nizki izobrazbi pripisujejo večji vpliv na nasilje v družini, v primerjavi z najmlajšimi (do 28 let).

51,1 % respondentov meni, da **slab ekonomski položaj (revščina) (zelo vpliva)** na nasilje v družini, *neopredeljenih* je 33,4 % vprašanih, 15,4 % respondentov pa meni, da ta dejavnik (*sploh) ne vpliva* na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 1,7 % anketiranih:

Tabela 68: Slab ekonomski položaj (revščina) na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	38	3,9
Ne vpliva	114	11,5
Niti ne vpliva niti vpliva	331	33,4
Vpliva	276	27,9
Zelo vpliva	230	23,2
Skupaj	989	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da najmlajši (28 let in manj) v primerjavi s tistimi, ki so starejši od 40 let, slabemu ekonomskemu položaju pripisujejo manjši vpliv. Respondenti, ki spadajo v nižji dohodkovni razred v večji meri menijo, da slab ekonomski položaj vpliva na nasilje v družini.

57,4 % respondentov je prepričanih, da **težavno otroštvo (zelo) vpliva** na nasilje v družini, 27,7 % vprašanih je *neopredeljenih*, 14,9 % vprašanih pa je prepričanih, da težavno otroštvo (*sploh*) ne vpliva na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 2,7 % anketiranih:

Tabela 69: Težavno otroštvo na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	25	2,6
Ne vpliva	120	12,3
Niti ne vpliva niti vpliva	271	27,7
Vpliva	352	35,9
Zelo vpliva	210	21,5
Skupaj	979	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški menijo, da težavno otroštvo vpliva na pojav nasilja v družini. Med respondenti, ki menijo, da težavno otroštvo vpliva na nasilje v družini, je več takih z nižjo stopnjo izobrazbe (osnovna šola ali manj). Respondenti, ki spadajo v nižji dohodkovni razred v večji meri menijo, da težavno otroštvo vpliva na nasilje v družini.

43,4 % respondentov je prepričanih, da **problemi v službi (zelo) vplivajo** na nasilje v družini, 36 % vprašanih je *neopredeljenih*, 20,6 % vprašanih pa je prepričanih, da problemi v službi (*sploh*) ne vplivajo na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 2,2 % anketiranih.

Tabela 70: Problemi v službi na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	29	2,9
Ne vpliva	174	17,7
Niti ne vpliva niti vpliva	354	36,0
Vpliva	292	29,7
Zelo vpliva	134	13,7
Skupaj	984	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da najmlajši (28 let in manj) v primerjavi s tistimi, ki so starejši od 40 let, problemom v službi pripisujejo manjši vpliv.

45 % respondentov meni, da **pripadnost drugi kulturi (sploh) ne vpliva** na nasilje v družini, *neopredeljenih* je 29,1 % vprašanih, 25,8 % respondentov pa meni, da ta dejavnik (*zelo*) vpliva na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 6,9 % anketiranih:

Tabela 71: Pripadnost drugi kulturi na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	156	16,6
Ne vpliva	266	28,4
Niti ne vpliva niti vpliva	273	29,1
Vpliva	157	16,8
Zelo vpliva	85	9,0
Skupaj	936	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na veroizpoved nakazujejo, da pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij v manjši meri menijo, da pripadnost drugi kulturi vpliva na nasilje v družini.

45,3 % respondentov meni, da **nizka samozavest (zelo) vpliva** na nasilje v družini, *neopredeljenih* je 33 % vprašanih, 21,7 % respondentov pa meni, da ta dejavnik (*sploh) ne vpliva* na nasilje v družini. Na vprašanje ni odgovorilo 4,4 % anketiranih:

Tabela 72: Nizka samozavest na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	60	6,2
Ne vpliva	149	15,5
Niti ne vpliva niti vpliva	317	33,0
Vpliva	290	30,1
Zelo vpliva	146	15,2
Skupaj	962	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški menijo, da nizka samozavest vpliva na pojav nasilja v družini.

35,3 % respondentov meni, da **nasilne vsebine v medijih (zelo) vplivajo** na nasilje v družini, 34,7 % vprašanih meni, da *(sploh) ne vplivajo*, neopredeljenih pa je 33 %. Na vprašanje ni odgovorilo 3,2 % anketiranih:

Tabela 73: Nasilne vsebine v medijih na nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne vpliva	113	11,6
Ne vpliva	225	23,1
Niti ne vpliva niti vpliva	292	30,0
Vpliva	210	21,5
Zelo vpliva	134	13,8
Skupaj	974	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v večji meri kot moški menijo, da nasilne vsebine v medijih vplivajo na pojav nasilja v družini. Starejši respondenti (62 let in več) nasilnim vsebinam v medijih pripisujejo večji vpliv, kot tisti, mlajši od njih.

32,7 % respondentov meni, daje nasilje v družini *zasebni problem družine*, 67,3 % vprašanih pa je prepričanih, da gre za širši *družbeni problem*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 7,5 % anketiranih.

Tabela 74: Ali je po vašem mnenju nasilje v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Zasebni problem družine	304	32,7
Družbeni problem	626	67,3
Skupaj	930	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da tisti z višjo ali visoko izobrazbo nasilje v družini v večji meri obravnavajo kot širši družbeni problem. Višja kot je izobrazba, večja je stopnja zaznavanja nasilja v družini kot družbenega problema.

34,2 % respondentov meni, da je **nasilje v družini večji problem, kot nasilje v širši družbi**. 7,7 % vprašanih meni, da je *manjši problem*, 58,1 % respondentov pa je prepričanih, da je nasilje v družini *enak problem kot nasilje v širši družbi*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 6,5 % anketiranih:

Tabela 75: Nasilje v družini je:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Večji problem, kot nasilje v širši družbi	321	34,2
Manjši problem, kot nasilje v širši družbi	72	7,7
Enak problem, kot nasilje v širši družbi	547	58,1
Skupaj	940	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki nasilje v družini zaznavajo kot večji problem od širšega nasilja v družbi, več žensk, kot moški.

3. 6. Nasilje v družinah, preventiva in ozaveščanje

Naslednji sklop vprašanj je bil posvečen tematikam, ki se nanašajo na preventivo in ozaveščanje o nasilju v družinah in obči ozaveščenosti samih anketirancev.

30,8 % respondentov je na vprašanje, ali so v zadnjem obdobju zasledili kakšen plakat, bilten TV oglas ali kakšno podobno **akcijo, ki opozarja na problem nasilja v družini**, odgovorilo *pritrđilno*, 69,2 % pa takih akcij *ni zasledilo*. Na vprašanje ni odgovorilo 4,4 % anketiranih:

Tabela 76: Ste v zadnjem obdobju zasledili kakšen plakat, bilten TV oglas ali kakšno podobno akcijo, ki opozarja na problem nasilja v družini?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	296	30,8
Ne	666	69,2
Skupaj	962	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da so starejši (62 let in več) v manjši meri opazali akcije s to vsebino kot tisti pod 50. letom starosti. Respondenti z višjo izobrazbo so v večji meri opazali tovrstne akcije.

Tisti respondenti, ki so na vprašanje odgovorili pritrdilno, so bili naprošeni, če lahko konkretno navedejo, za kakšno akcijo/plakat/bilten/oglas je šlo (ponovno je šlo torej za vprašanje odprtega tipa). Večina respondentov je odgovarjala opisno, tako da so povedali, kje so zasledili obravnavano tematiko: najpogostejši odgovor je bil *na televiziji* (reklamni spoti, oglasi, okrogle mize, dokumentarni filmi, tematske oddaje, kot npr. Trenja, Preverjeno, Polnočni klub, Tednik, Tarča; zanimivo je, da je več respondentov omenilo, da so obravnavo tovrstne tematike spremljali na hrvaških programih). Številni anketiranci so omenjali *jumbo plakate*, nekoliko manj pogosto pa so obravnavano tematiko zasledili *v revijah in časopisnih člankih* (v teh primerih je šlo večinoma za oglase kriznih centrov, telefonov v stiski), *na brošurah, letakih in plakatih* (povečini so v stik z le-temi prihajali v zdravstvenih domovih ter na policijskih postajah) ter po *radiu*, nekaj respondentov je omenilo različne akcije ob *dnevu, tednu ali mesecu boja proti nasilju v družini*. Manjše število se je *udeležilo seminarjev, delavnic in okroglih miz* (v šoli, na delovnem mestu, v ženskih svetovalnicah, v centrih za socialno delo). Tisti, ki so tudi poimensko navedli, za katero akcijo je šlo, so najpogosteje omenjali plakatne akcije in TV spote *»Kaj ti je deklica?«* in *»Vsaka peta ženska pade po stopnicah«*, nekaj manj pa jih je navedlo akcijo *»Nasilniško dovoljenje«* ter TV oglas *Amnesty International proti nasilju v družinah*. Številni so omenjali tudi *ogläse za varno hišo* ter *ogläse Društva za nenasilno komunikacijo, Društva SOS telefon za ženske in otroke - žrtve nasilja* in *Ženske svetovalnice*.

V naslednjem sklopu vprašanj je bilo poimensko navedenih več različnih institucij oziroma organizacij in ustanov, ki se pri svojem delu posredno ali neposredno srečujejo z nasiljem v družinah. Anketiranci so za vsako od teh organizacij oziroma ustanov ocenjevali, ali naredi dovolj za preprečevanje nasilja v družinah in za obveščanje ljudi o tej problematiki. Respondenti so imeli na voljo petstopenjsko lestvico za ocenjevanje dela navedenih organizacij

in ustanov, pri čemer je ocena 1 pomenila, da organizacija oziroma ustanova ne naredi dovolj, ocena 5 pa, da naredi dovolj.

Pri ocenjevanju **države** je 33,8 % podalo *oceno 1*, z *oceno 2* je delovanje države ocenilo 26,7 % vprašanih, *oceno 3* pa je izbralo 30,8 % respondentov. Z *oceno 4* je državo ocenilo 4,9 % respondentov, *oceno 5* pa je podalo 3,8 % vprašanih. Ocene ni podalo 4,6 % anketiranih.

34,6 % respondentov je **občine** ocenilo z *oceno 1*, *oceno 2* je podalo 30 % vprašanih. 25,6 % je podalo *oceno 3*, *oceno 4* je podalo 6,2 % respondentov, z *oceno 5* pa je lokalne skupnosti ocenilo 3,6 % vprašanih. Delovanja lokalnih skupnosti ni znalo ali ni hotelo oceniti 5,9 % anketiranih.

Centre za socialno delo je z *oceno 1* ocenilo 15,9 % respondentov, *oceno 2* je podalo 18,5 % vprašanih, *oceno 3* pa 34,7 %. 23,1 % je centre za socialno delo ocenilo z *oceno 4*, *oceno 5* pa je podalo 7,7 % vprašanih. Ocene ni podalo 6 % anketiranih.

10,7 % respondentov je **šolam** namenilo *oceno 1*, *oceno 2* je podalo 20,7 % respondentov, *oceno 3* pa 40,2 % vprašanih. 21,5 % je podalo *oceno 4*, *oceno 5* pa 6,9 % vprašanih. 6 % anketiranih ni odgovorilo na vprašanje:

Nevladnim organizacijam je *oceno 1* namenilo 10,9 % respondentov, *oceno 2* je podalo 17,1 %, *oceno 3* pa 35,2 % vprašanih. 27,9 % je podalo *oceno 4*, *oceno 5* pa 8,8 % vprašanih. 11,3 % na vprašanje ni odgovorilo.

Cerkvi je *oceno 1* namenilo 19,7 % respondentov, *oceno 2* je podalo 22,5 %, *oceno 3* pa 33,7 % vprašanih. 16,5 % je cerkev ocenilo z *oceno 4*, *oceno 5* pa je podalo 7,6 % respondentov. 12,2 % anketiranih ni ocenilo delovanja Cerkve.

Društvom za samopomoč žrtvam nasilja v družini je *oceno 1* namenilo 3,7 % respondentov, *oceno 2* je podalo 6,8 %, *oceno 3* pa 25,5 % vprašanih. 41,5 % respondentov je podalo *oceno 4*, *oceno 5* pa 22,4 % vprašanih. 11,4 % anketiranih na vprašanje ni odgovorilo.

23 % respondentov je **policiji** namenilo *oceno 1*, *oceno 2* je podalo 25,2 % vprašanih, *oceno 3* pa 30,3 %. *Oceno 4* je policiji namenilo 15,1 % respondentov, *oceno 5* pa 6,4 %. Ocene ni podalo 4,3 % anketiranih:

Tabela 77: Ali menite, da naslednje organizacije/institucije naredijo dovolj za preprečevanje nasilja v družinah?

		Ne naredi dovolj	2	3	4	Naredi dovolj	Skupaj
Država	f	324	256	295	47	36	960
	%	33,8	26,7	30,8	4,9	3,8	100
Občine	f	327	283	242	59	34	946
	%	34,6	30	25,6	6,2	3,6	100
CSD	f	150	175	328	218	73	945
	%	15,9	18,5	34,7	23,1	7,7	100
Šole	f	101	196	380	203	65	946
	%	10,7	20,7	40,2	21,5	6,9	100
NGO	f	97	153	314	249	78	892
	%	10,9	17,1	35,2	27,9	8,8	100
Cerkev	f	174	198	298	146	67	883
	%	19,7	22,5	33,7	16,5	7,6	100
Društva za samopomoč	f	33	61	227	370	200	891
	%	3,7	6,8	25,5	41,5	22,4	100
Policija	f	222	242	292	145	62	963
	%	34,6	30	25,6	6,2	3,6	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da delo občin, centrov za socialno delo in policijo najmlajši respondenti (28 let in manj) ocenjujejo bolje, kot starejši od njih. Prebivalci pomurske in podravske regije so z delom lokalnih skupnosti bolj zadovoljni, kot prebivalci gorenjske, osrednje slovenske in goriške ter obalno-kraške regije. Respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe, tisti, ki živijo v mestih, ter neverujoči bolje ocenjujejo delo nevladnih organizacij, centrov za socialno delo ter delo društev za samopomoč žrtvam nasilja v družini. Do dela cerkve so bistveno bolj kritični neverujoči in pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij. Respondenti z nižjo stopnjo izobrazbe (osnovna šola ali manj) ocenjujejo delo policije bolje, kot respondenti z višjo ali visoko izobrazbo. Respondenti, ki živijo v pomurski in podravske regiji ocenjujejo delo policije bolje, kot tisti iz osrednje slovenske in goriške oziroma obalno-kraške regije.

Naslednji sklop vprašanj je preverjal, kako učinkoviti se respondentom zdijo posamezni načini izvedbe preventivnih akcij in ozaveščanja glede nasilja v družinah. Ponovno so imeli na voljo petstopenjsko lestvico, pri kateri je ocena 1 pomenila, da je navedeni način popolnoma neučinkovit, ocena 5 pa, da je zelo učinkovit.

Predavanja v vrtcih in šolah se zdijo (*zelo*) učinkovita 65,8 % respondentom, 26,5 % vprašanih je bilo *neopredeljenih*, 8,6 % respondentov pa je odgovorilo, da predavanja v vrtcih in šolah (*sploh*) *niso učinkoviti* način preventivnih akcij in ozaveščanja o nasilju v družinah. Na vprašanje ni odgovorilo 6,3 % anketiranih:

Tabela 78: Predavanja v vrtcih, šolah:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	22	2,3
Ni učinkovito	60	6,3
Niti učinkovito niti neučinkovito	241	26,5
Je učinkovito	367	38,9
Je zelo učinkovito	253	26,9
Skupaj	942	100

Televizijski oglasi se zdijo (*zelo*) učinkoviti 51,7 % respondentom, 31,3 % je bilo *neopredeljenih*, 17,2 % respondentov pa meni, da tovrstne akcije (*sploh*) *niso učinkovite*. 5 % respondentov na vprašanje ni odgovorilo:

Tabela 79: TV oglasi:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	34	3,6
Ni učinkovito	130	13,6
Niti učinkovito niti neučinkovito	297	31,3
Je učinkovito	332	34,8
Je zelo učinkovito	161	16,9
Skupaj	955	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v primerjavi z moškimi televizijske oglase ocenjujejo kot bolj učinkovite. Respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe ocenjujejo Tv oglase kot bolj učinkovite.

43,3 % respondentov je odgovorilo, da se jim **radijski oglasi** zdijo (*zelo*) učinkoviti način preventive in ozaveščanja o nasilju v družinah, *neopredeljenih* je bilo 35,3 % vprašanih, 21,5 % vprašanih pa meni, da tovrstni oglasi (*sploh*) *niso učinkoviti*. Na vprašanje ni odgovorilo 4,7 % anketiranih:

Tabela 80: Radijski oglasi:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	45	4,7
Ni učinkovito	161	16,8
Niti učinkovito niti neučinkovito	338	35,3
Je učinkovito	282	29,5
Je zelo učinkovito	132	13,8
Skupaj	958	100

Statistično značilne razlike glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v primerjavi z moškimi radijske oglase ocenjujejo kot bolj učinkovite. Respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe ocenjujejo radijske oglase kot bolj učinkovite.

Jumbo plakati se zdijo (*zelo*) učinkoviti 39,3 % respondentom, 34 % vprašanih je neopredeljenih, 26,7 % vprašanih pa meni, da jumbo plakati (*sploh*) niso učinkovit način preventive. Na vprašanje ni odgovorilo 7,1 % anketiranih:

Tabela 81: Jumbo plakati:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	56	5,9
Ni učinkovito	194	20,8
Niti učinkovito niti neučinkovito	318	34,0
Je učinkovito	234	25,1
Je zelo učinkovito	133	14,2
Skupaj	935	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v primerjavi z moškimi jumbo plakate ocenjujejo kot bolj učinkovite.

Javna predavanja na temo nasilja v družini se zdijo (*zelo*) učinkovit način preventive in ozaveščanja 57 % respondentom, 28,7 % je bilo neopredeljenih, 14,3 % vprašanih pa meni, da tovrstne akcije (*sploh*) niso učinkovit način preventive.

Tabela 82: Javna predavanja na to temo:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	34	3,6
Ni učinkovito	101	10,7
Niti učinkovito niti neučinkovito	271	28,7
Je učinkovito	333	35,4
Je zelo učinkovito	204	21,6
Skupaj	943	100

38,9 % respondentov je odgovorilo, da se jim **delitev biltenov in letakov** zdi (*zelo*) učinkovit način preventive in ozaveščanja o nasilju v družinah, *neopredeljenih* je bilo 35,6 % vprašanih, 25,4 % vprašanih pa pravi, da se jim tovrstne akcije (*sploh*) ne zdijo učinkovite. Na vprašanje ni odgovorilo 6,8 % anketiranih:

Tabela 83: Delitev biltenov, letakov:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	70	7,4
Ni učinkovito	169	18,0
Niti učinkovito niti neučinkovito	334	35,6
Je učinkovito	248	26,4
Je zelo učinkovito	117	12,5
Skupaj	937	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v primerjavi z moškimi delitev biltenov in letakov ocenjujejo kot bolj učinkovite.

Organiziranje delavnic na temo nasilja v družini se zdijo (*zelo*) učinkovit način preventive in ozaveščanja 59,6 % respondentom, *neopredeljenih* je bilo 27,3 %, 13,1 % respondentov pa je izjavil, da ta način preventive in ozaveščanja (*sploh*) ni učinkovit.. Na vprašanje ni odgovorilo 7,6 % anketiranih:

Tabela 84: Organiziranje delavnic na to temo:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	26	2,8
Ni učinkovito	96	10,3
Niti učinkovito niti neučinkovito	254	27,3
Je učinkovito	333	35,9
Je zelo učinkovito	220	23,7
Skupaj	929	100

Javni shodi se zdijo (*zelo*) učinkovit način preventive in ozaveščanja 50,3 % respondentom, 28,2 % vprašanih je bilo *neopredeljenih*, 21,5 % respondentov pa meni, da organiziranje javnih shodov (*sploh*) ni učinkovit način preventive. Na vprašanje ni odgovorilo 8,4 % anketiranih:

Tabela 85: Javni shodi, na katerih bi opozarjali na problem nasilja v družini:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	59	6,4
Ni učinkovito	139	15,1
Niti učinkovito niti neučinkovito	260	28,2
Je učinkovito	287	31,2
Je zelo učinkovito	176	19,1
Skupaj	921	100

81,1 % respondentov meni, da je **uvedba strožjih kazni za nasilneže** (*zelo*) učinkovit način preventive, *neopredeljenih* je bilo 9,6 %, 9,3 % pa meni, da to (*sploh*) ni učinkovit način preventive. Na vprašanje ni odgovorilo 4,8 % anketiranih:

Tabela 86: Uvedba strožjih kazni za nasilneže:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	29	3,0
Ni učinkovito	60	6,3
Niti učinkovito niti neučinkovito	92	9,6
Je učinkovito	239	25,0
Je zelo učinkovito	537	56,1
Skupaj	957	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da ženske v primerjavi z moškimi uvedbo strožjih kazni ocenjujejo kot bolj učinkovite. Respondenti z nižjo stopnjo izobrazbe (osnovna šola ali manj) ocenjujejo strožje kazni kot bolj učinkovite. Višja kot je izobrazba, bolj upada mnenje o učinkovitosti uvedbe strožjih kazni.

43,9 % respondentov meni, da je **spletno oglaševanje (zelo) učinkovit** način preventive in ozaveščanja o nasilju v družinah, 33,4 % se pri tem vprašanju *ni opredelilo*, 22,6 % vprašanih pa meni, da to (*sploh*) *ni učinkovit* način preventive in ozaveščanja. Na vprašanje ni odgovorilo 9,7 % anketiranih:

Tabela 87: Spletno oglaševanje (oglaševanje po internetu):

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni učinkovito	52	5,7
Ni učinkovito	154	16,9
Niti učinkovito niti neučinkovito	303	33,4
Je učinkovito	250	27,5
Je zelo učinkovito	149	16,4
Skupaj	908	100

97 % respondentov je na vprašanje, ali vedo, da je nasilje nad partnerjem ali otroci kaznivo dejanje, odgovorilo *pritrdilno*, 3 % pa *nikalno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 3,4 % anketiranih:

Tabela 88: Ali veste, da je nasilje nad partnerjem ali otroci kaznivo dejanje?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	942	97,0
Ne	29	3,0
Skupaj	971	100

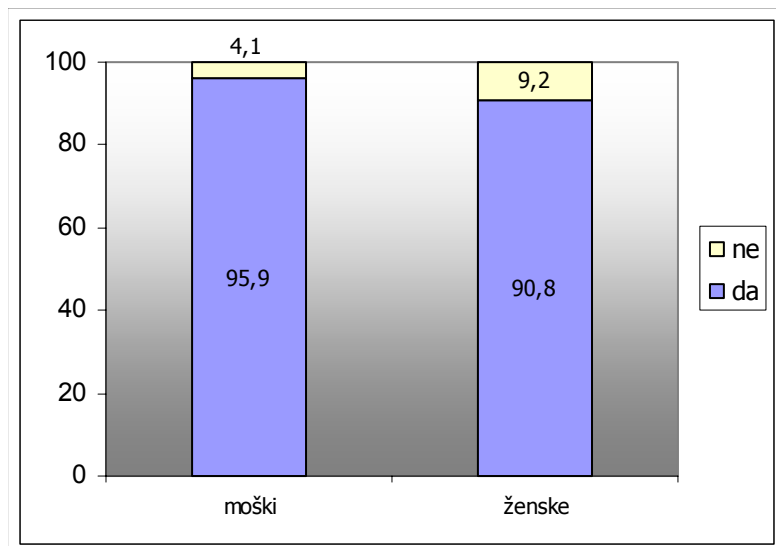
93,4 % respondentov je na vprašanje, ali vedo, da je prisila partnerja v spolni odnos kaznivo dejanje, odgovorilo *pritrdilno*, 6,6 % pa *nikalno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 4,2 % anketiranih:

Tabela 89: Ali veste, da je prisila partnerja v spolni odnos kaznivo dejanje?

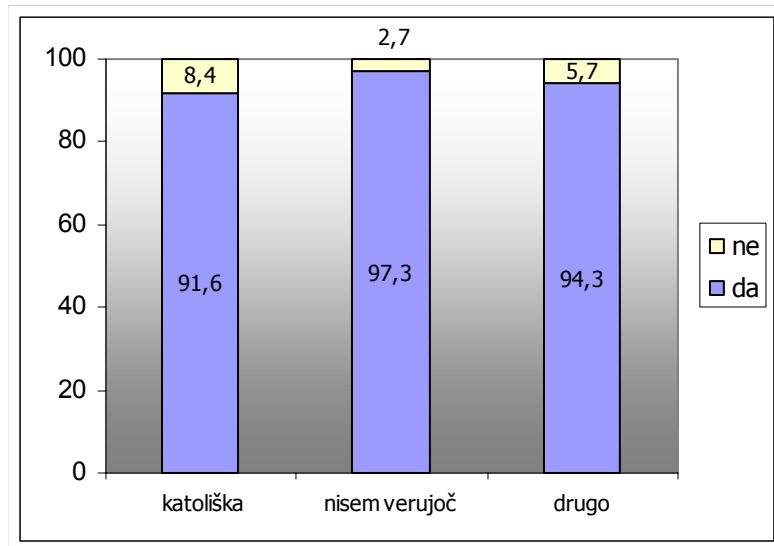
	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	900	93,4
Ne	64	6,6
Skupaj	964	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki vedo, da je prisila partnerke v spolni odnos več moških, kot žensk (da je prisila partnerja/partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje, ve 95,9 % moških in 90,8 % žensk. Med tistimi, ki ne vedo, da je tovrstno dejanje kaznivo, je 66,8 % žensk in 31,3 % moških). Med tistimi, ki ne vedo, da je prisila partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje, je največ starejših respondentov. Razlike glede na regijo bivanja nakazujejo, da je v primerjavi s prebivalci ostalih regij, med prebivalci gorenjske ter pomurske in podravske regije manj tistih respondentov, ki vedo, da je prisila partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje (delež le-teh pade pod 90 %). Med neverujočimi je 97,3 % takih, ki vedo, da je prisila v spolni odnos kaznivo dejanje, med pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij 94,3 %, med katoliki pa je takih 91,6 %.

Graf 18: Ali veste, da je prisila partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje glede na spol respondentov (v %):

Graf 19: Ali veste, da je prisila partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje glede na veroizpoved respondentov (v %):

Na vprašanje, ali vedo, da je bil sprejet zakon, skladno s katerim lahko policija takoj po prejeti prijavi odstrani nasilneža iz doma in mu prepove približevanje domu in drugim družinskim članom za 48 ur, takoj za tem pa po naročilu preiskovalnega sodnika to prepoved še podaljša, je 55,8 % respondentov odgovorilo *pritrnilno*, 44,2 % pa *nikalno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 4,2 % anketiranih:

Tabela 90: Ali veste, da je bil sprejet zakon, skladno s katerim lahko policija takoj po prejeti prijavi odstrani nasilneža iz doma in mu prepove približevanje domu in drugim družinskim članom za 48 ur, takoj za tem pa po naročilu preiskovalnega sodnika to prepoved še podaljša?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	538	55,8
Ne	426	44,2
Skupaj	964	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju respondentov glede na spol nakazujejo, da je med tistimi, ki so seznanjeni s sprejetjem omenjenega zakona, več moških (53,6 %), kot žensk (46,4 %). Starejši respondenti (62 let in več) so slabše seznanjeni z omenjenim zakonom.

97,9 % respondentov je na vprašanje, ali vedo, da obstajajo anonimni telefoni za pomoč žrtvam nasilja v družini, odgovorilo *pritrnilno*, 2,1 % pa *nikalno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 2,8 % respondentov:

Tabela 91: Ali veste, da obstajajo anonimni telefoni za pomoč žrtvam nasilja v družini?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	958	97,9
Ne	21	2,1
Skupaj	978	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki so seznanjeni z obstojem anonimnega telefona za pomoč žrtvam nasilja v družini, več žensk, kot moških.

Na vprašanje, ali poznajo koga, ki je klical na anonimni telefon, je 9,7 % respondentov odgovorilo *pritrtilno*, 90,3 % pa *nikalno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 3,6 % anketiranih:

Tabela 92: Ali poznate koga, ki je klical na anonimni telefon?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	94	9,7
Ne	875	90,3
Skupaj	970	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki poznajo osebo, ki je klical/a na anonimni telefon, več žensk, kot moških. Respondenti, ki imajo višje stopnje izobrazbe v večji meri poznajo osebe, ki so klicale na anonimni telefon.

Na vprašanje, ali vedo, da obstajajo društva za pomoč žrtvam nasilja v družini, je 4,8 % respondentov odgovorilo *pritrtilno*, 5,2 % pa *nikalno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 3,2 % anketiranih:

Tabela 93: Ali veste, da obstajajo društva za pomoč žrtvam nasilja v družini?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	923	94,8
Ne	50	5,2
Skupaj	973	100

Na vprašanje, ali osebno poznajo koga, ki je poiskal pomoč pri takem društvu, je 9,2 % respondentov odgovorilo *pritrdilno*, *nikalno* pa 90,8 % vprašanih. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 3,7 % anketiranih:

Tabela 94: Ali poznate osebno koga, ki je poiskal pomoč pri takem društvu?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	89	9,2
Ne	879	90,8
Skupaj	973	100

V naslednjem sklopu vprašanj smo anketiranke in anketirance spraševali, na koga bi se obrnili oni v primeru, da bi postali žrtev nasilja v družini.

Respondenti so najpogosteje (39,1 %) navedli, da bi se v takem primeru obrnili na *prijatelje*, 36,7 % vprašanih bi se obrnilo na *policijo*, 30,8 % bi za pomoč prosilo *drugega družinskega člana*, 26,5 % bi se obrnilo na *center za socialno delo ali svetovalno službo*, 22,1 % vprašanih bi izbralo *telefon v stiski*, 13,8 % bi se zaupalo *osebnemu zdravniku ali specialistu*, 5 % pa *nikomur ne bi povedalo*, da so žrtev nasilja v družini. 7,2 % respondentov na vprašanje *ni odgovorilo*:

Tabela 95: Na koga bi se vi obrnili v primeru, če bi postali žrtev nasilja v družini (možnih je več odgovorov)?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Prijatelje	394	39,1
Telefon v stiski	223	22,2
Drugega družinskega člana	310	30,8
CSD, svetovalno službo	266	26,5
Osebnega zdravnika ali specialista	136	13,8
Policijo	369	36,7
Nikomur ne bi povedal/a	51	5,0
Brez odgovora	73	7,2

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da bi se v primeru, da bi postali žrtve nasilja v družini, več žensk kot moških obrnilo na telefon v stiski, družinske člane in na osebnega zdravnika, medtem ko bi več moških v primerjavi z ženskami klicalo policijo. Najmlajši respondenti (28 let in manj) bi se v primerjavi z ostalimi, bolj pogosto obrnili na prijatelje. Starejši kot so respondenti, manj pogosto bi se obrnili na prijatelje. Respondenti, starejši od 73 let, se v primerjavi z ostalimi, najpogosteje ne bi obrnili na nikogar.

Osebe, ki imajo višjo ali visoko izobrazbo bi se v primerjavi s tistimi, ki imajo nižjo izobrazbo (osnovna šola ali manj) bolj pogosto obrnili na prijatelje, manj pogosto pa na policijo.

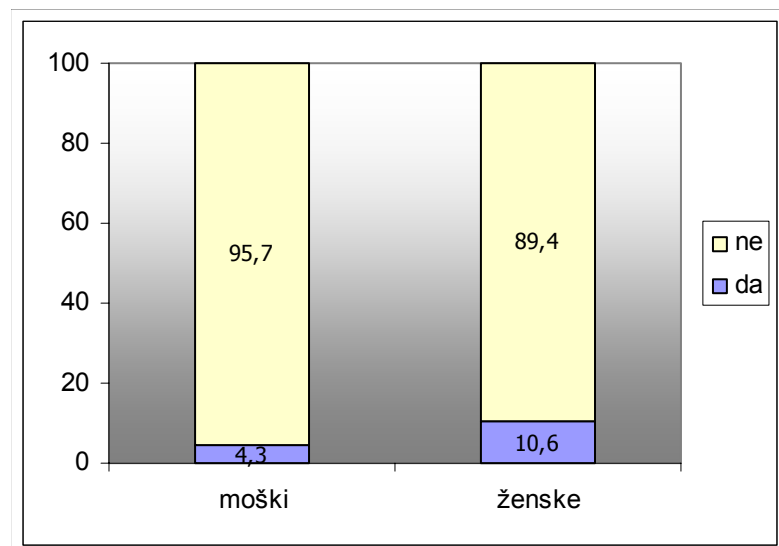
Na vprašanje, ali ste že kdaj potrebovali pomoč zaradi nasilja v družini, je *pritrnilno* odgovorilo 7,5 % respondentov, *nikalno* pa 92,5 %. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 2,7 % anketiranih:

Tabela 96: Ali ste že kdaj potrebovali pomoč zaradi nasilja v družini?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	74	7,5
Ne	905	92,5
Skupaj	979	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je zaradi nasilja v družini pomoč potrebovalo več žensk, kot moških (pomoč je potrebovalo 10,6 % žensk in 4,3 % moških. Med tistimi, ki so odgovorili pritrnilno, je 71,2 % žensk in 28,8 % moških).

Graf 20: Ali ste že kdaj potrebovali pomoč zaradi nasilja v družini glede na spol respondentov (v %):

Nato so bili respondenti naprošeni, naj z lastnimi besedami (šlo je za vprašanje odprtega tipa) na kratko povedo, **kako bi** po njihovem mnenju **zmanjšali nasilje v družinah v Sloveniji**. Večina respondentov je navedla kombinacijo različnih načinov zmanjševanja nasilja

v družinah, posamično pa so najpogosteje navajali sledeče ukrepe: največ respondentov je rešitev za zmanjšanje nasilja v družinah videlo v *doslednem informiranju, oglaševanju in ozaveščanju javnosti* (predvsem so izpostavljali *vlogo in odgovornost medijev* pa tudi *vlogo socialnih služb ter nevladnih organizacij, ki bi morale organizirati več javnih predavanj, seminarjev in še bolj delovati v smeri preventive*). Nekaj manj respondentov vidi rešitev v *vzgoji in izobraževanju otrok in mladine* (pa tudi mladih parov in staršev), tako znotraj vzgojno-izobraževalnih institucij (vrtci, šole), kot tudi znotraj družine. Nekateri menijo, da je ključ za zmanjšanje nasilja v *dvigu kakovosti življenja oziroma v boljših socialno-ekonomskih razmerah* (poudarjali so pomen zmanjševanja nezaposlenosti, dvig plač ter več kvalitetnega preživljanja prostega časa). Podoben delež respondentov meni, da je rešitev v *strožji zakonodaji* (predlagali so daljše zaporne kazni, bolj učinkovit sodni sistem oziroma doslednejše kaznovanje nasilnežev, večje pristojnosti policije in centrov za socialno delo). Precejšen delež anketiranih je izpostavil *pomen strpnosti, razumevanja in pogovorov v družini*. Manjši delež respondentov je prepričanih, da bi nasilje lažje preprečevali, če bi postala *alkohol in droge težje dostopna oziroma povsem prepovedana*, drugi menijo, da bi morali *prepovedati objavljanje nasilnih vsebin v medijih* (risanke, filmi, oddaje, reklame). Nekaj respondentov pa je prepričanih, da bi k zmanjšanju nasilja največ pripomogle prav *žrtve nasilja*, s tem, da bi *prekinile z molkom in nasilneža prijavile*.

Naslednji sklop vprašanj je preverjal, kako anketiranke in anketiranci vidijo vlogo države in represivnih organov (policije, sodstva) pri reševanju problematike nasilja v družini.

86,4 % respondentov je prepričanih, da bi morala država nameniti *več proračunskih sredstev* za reševanje problematike nasilja v družini, 13,6 % vprašanih pa meni, da povečanje proračunskih sredstev v ta namen *ni potrebno*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 9,3 % anketiranih:

Tabela 97: Ali naj država zagotovi več proračunskega denarja za reševanje nasilja v družini v Sloveniji?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Da	788	86,4
Ne	124	13,6
Skupaj	912	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki menijo, da državi ni treba nameniti več proračunskega denarja za reševanje problematike nasilja v družini, več moških, kot žensk.

43,6 % respondentov meni, da bi *morala država nasilje v družini obravnavati kot del občega nasilja v družbi*, 56,4 % vprašanih pa je prepričanih, da bi *morala država nasilje v družini obravnavati kot poseben problem*. Na vprašanje ni odgovorilo 8,9 % anketiranih:

Tabela 98: Ali naj država nasilje v družini obravnava kot del nasilja v družbi na sploh ali kot poseben problem?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Kot del občega nasilja	399	43,6
Kot poseben problem	517	56,4
Skupaj	916	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki menijo, da bi bilo potrebno problem nasilja v družini obravnavati kot poseben problem, več žensk (54,7 %), kot moških (45,3 %).

Velika večina (93,9 %) respondentov meni, da bi morali *poostri kazni* za ljudi, ki izvajajo nasilje v družini. 5,5 % vprašanih meni, da bi morale *ostati takšne, kot so sedaj*, 0,5 % pa meni, da bi *kazni morali ublažiti*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 11,5 % anketiranih:

Tabela 99: Kazni za ljudi, ki izvajajo nasilje v družini bi morale:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Ostati prav takšne, kot so sedaj	49	5,5
Morali bi jih poostri	836	93,9
Morale bi biti blažje	5	0,5
Skupaj	890	100

58,2 % respondentov meni, da je **najprimernejša kazen za nasilneža odvzem prostosti**, 9,8 % pa, da je najprimernejša *visoka finančna kazen*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 7 % anketiranih. 32 % je navedlo *druge načine kaznovanja*, ki se jim zdijo najprimernejši. Največ respondentov je menilo, da so najprimernejša kazen za nasilneže *javna dela, družbeno koristna dela ali prisilno delo* (anketirani *prisilna dela pogosto združujejo z zaporno kaznijo*). Podoben delež respondentov meni, da bi morali biti nasilneži *v zaporu ali izven njega vključeni v prevzgojne programe, terapevtske skupnosti, psihološko/psihiatrično svetovanje oziroma zdravljenje* in podobno. Nekateri menijo, da je najprimernejša kazen za

nasilneže *kombinacija zaporne in visoke finančne kazni*. Manjši delež respondentov meni, da je najprimernejša kazen za nasilneža *odstranitev od družine oziroma učinkovita dolgoročna preprečitev stikov z družino*, nekateri se zavzemajo za *kaznovanje po načelu »zob za zob«*, redki posamezniki pa so predlagali *dosmrtno ječo ali smrtno kazen*. Nekaj respondentov na vprašanje ni podrobno odgovorilo, ker menijo, da je *način kaznovanja nasilnežev odvisen od primera do primera*.

Tabela 100: Najprimernejša kazen za nasilneža je:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Visoka finančna kazen	92	9,8
Odvzem prostosti	545	58,2
Drugo	199	32,0
Skupaj	935	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki zagovarjajo odvzem prostosti več žensk, kot moških, med tistimi, ki se jim zdi najprimernejša visoka finančna kazen, pa je več moških, kot žensk. Tisti z nižjimi stopnjami izobrazbe (osnovna šola ali manj) vidijo odvzem prostosti kot najprimernejšo vrsto kazni za nasilneže, medtem ko se respondenti z višjo in visokošolsko izobrazbo bolj zavzemajo za druge načine kaznovanja. Verne osebe se v primerjavi z neverujočimi v večji meri zavzemajo za odvzem prostosti kot najprimernejšo kazen za nasilneža, med neverujočimi pa je večji delež takih, ki se zavzemajo za druge načine kaznovanja.

21,8 % respondentov je **delo policije** pri reševanju problematike nasilja v družini ocenilo za *(zelo) dobro*, *neopredeljenih* je 39 % vprašanih. *(Zelo) slabo* pa je delo policije ocenilo 39,2 % vprašanih. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 8,2 % anketiranih:

Tabela 101: Kako bi ocenili delo policije na področju reševanja problema nasilja v družini?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Zelo slabo	170	18,4
Slabo	192	20,8
Niti slabo niti dobro	360	39,0
Dobro	162	17,5
Zelo dobro	40	4,3
Skupaj	923	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da delo policije bolje ocenjujejo respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe. Prebivalci pomursko-podravske regije delo policije ocenjujejo bolje, kot prebivalci vseh ostalih regij, z izjemo notranjsko-kraške.

3. 7. »Splošna vprašanja«

Anketiranke in anketiranci so ob zaključku odgovarjali še na nekatera »splošna« vprašanja, ki se nanašajo na odnos do družine, zakonske zveze, spolnih vlog ipd. Sprva smo jih prosili, naj odgovorijo na vprašanje, kako pomembna je zanje družina. Za ocenjevanje so imeli na voljo petstopenjsko lestvico, pri kateri je ocena 1 pomenila, da sploh ni pomembna, ocena 5 pa, da je zelo pomembna.

Družina je zelo pomembna za 91,7 % respondentov, 7,3 % pravi, da je pomembna, neodločenih je 0,5 % vprašanih. 0,3 % anketiranih meni, da ni pomembna, 0,1 % pa, da sploh ni pomembna. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 2,6 % anketiranih.

Tabela 102: Kako pomembna je za vas družina (ocenite na lestvici od 1 do 5)?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ni pomembna	1	0,1
2	3	0,3
3	5	0,5
4	72	7,3
Je zelo pomembna	899	91,7
Skupaj	979	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da je med tistimi, ki jim je družina zelo pomembna, nekoliko več žensk, kot moških. Najmlajši (28 let in manj) v manjši meri odgovarjajo, da jim je družina zelo pomembna, kot tisti med 40. in 72. letom starosti.

Razvezo zakonske zveze (zelo) odobrava 59,1 % respondentov, neopredeljenih je 23 % vprašanih, 17,9 % respondentov pa razveze ne odobrava. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 4,7 % anketiranih:

Tabela 103: Ali odobravate razvezo?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh ne odobravam	113	11,8
Ne odobravam	58	6,1
Niti odobravam niti ne odobravam	221	23,0
Odobravam	264	27,6
Zelo odobravam	302	31,5
Skupaj	959	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da tisti z nižjimi stopnjami izobrazbe (osnovna šola ali manj) v manjši meri odobravajo razvezo od ostalih. Neverujoči v bistveno večji meri odobravajo razvezo od vernih oseb.

12,8 % respondentov je *vernih in se redno udeležuje verskih obredov*, 40,2 % vprašanih je *vernih in se občasno udeležuje verskih obredov*, 17,6 % je *vernih, a se ne udeležuje verskih obredov*, 29,4 % respondentov pa *ni vernih*. Na vprašanje ni znalo ali ni želelo odgovoriti 4,6 % anketiranih:

Tabela 104: Katera od navedenih trditev velja za vas osebno?

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sem veren/a in se redno udeležujem verskih obredov	123	12,8
Sem veren/a in se občasno udeležujem verskih obredov	386	40,2
Sem veren/a in se ne udeležujem verskih obredov	169	17,6
Nisem veren/a	282	29,4
Skupaj	959	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na starost respondentov nakazujejo, da je med starejšimi (62 let in več) respondenti več takih, ki so verni in se udeležujejo verskih obredov, kot med tistimi, ki so mlajši od 40 let. Med respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe je manj vernih. Med tistimi, ki prebivajo na vasi, je več takih, ki izjavljajo, da so verni; obenem pogosteje obiskujejo verske obrede.

Ob koncu ankete je bilo nanizanih nekaj splošnih trditev, anketiranke in anketiranci pa so izražali svojo stopnjo strinjanja z njimi.

8,9 % respondentov se *popolnoma strinja* s trditvijo, da je **skrb za dom bolj žensko opravilo**. 16,1 % se s tem *strinja*, *neopredeljenih* je 22,9 % vprašanih. S trditvijo se *ne strinja*

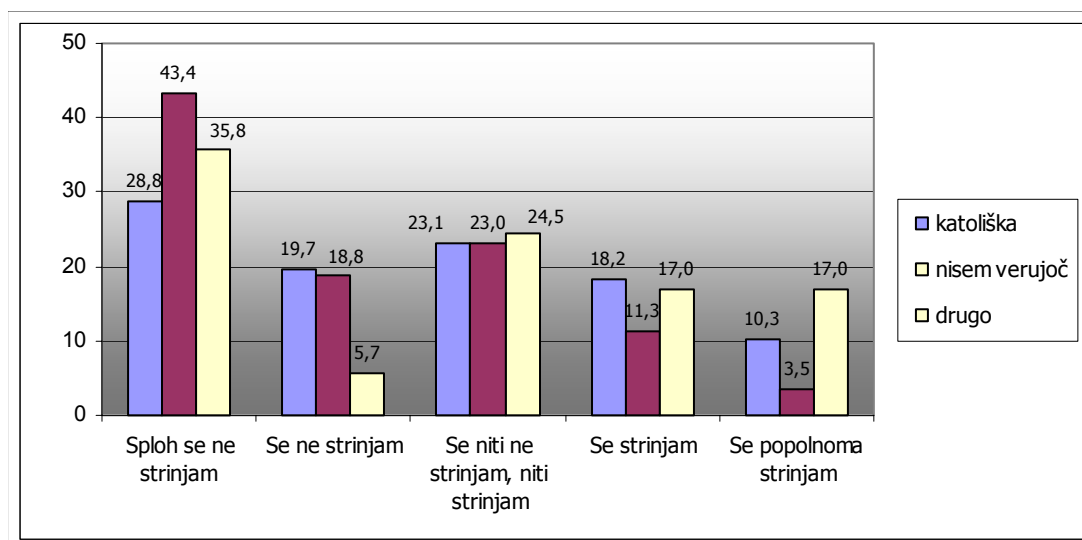
18,6 %, 33,5 % respondentov pa se s trditvijo *sploh ne strinja*. O trditvi se ni opredelilo 3,5 % anketiranih:

Tabela 105: Skrb za dom je bolj žensko opravilo:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	325	33,5
Se ne strinjam	181	18,6
Se niti ne strinjam niti strinjam	223	22,9
Se strinjam	156	16,1
Se popolnoma strinjam	86	8,9
Skupaj	971	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da se z navedeno trditvijo v najmanjši meri strinjajo tisti z višjo ali visoko izobrazbo. Višja kot je stopnja izobrazbe, nižja je stopnja strinjanja z navedeno trditvijo. Z navedeno trditvijo se v najmanjši meri strinjajo neverujoči (43,4 % se sploh ne strinja), med pripadniki drugih verskih skupnosti je takih 35,8 % vprašanih, med katoličani pa 28,8 %.

Graf 21: Skrb za dom je bolj žensko opravilo glede na veroizpoved respondentov (v %):

S trditvijo, da **so si starši in otroci povsem enakopravni**, se *popolnoma strinja* 25,8 % respondentov, *strinja* se 29,2 %, *neopredeljenih* je 20,5 % vprašanih. S trditvijo se *ne strinja* 15,4 % vprašanih, 9,2 % pa se s tem *sploh ne strinja*. 3,5 % anketiranih se o trditvi ni opredelilo:

Tabela 106: Starši in otroci so si povsem enakopravni:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	89	9,2
Se ne strinjam	149	15,4
Se niti ne strinjam niti strinjam	199	20,5
Se strinjam	284	29,2
Se popolnoma strinjam	250	25,8
Skupaj	970	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da se z navedeno trditvijo v najmanjši meri strinjajo tisti z višjo ali visoko izobrazbo. Višja kot je stopnja izobrazbe, nižja je stopnja strinjanja z navedeno trditvijo.

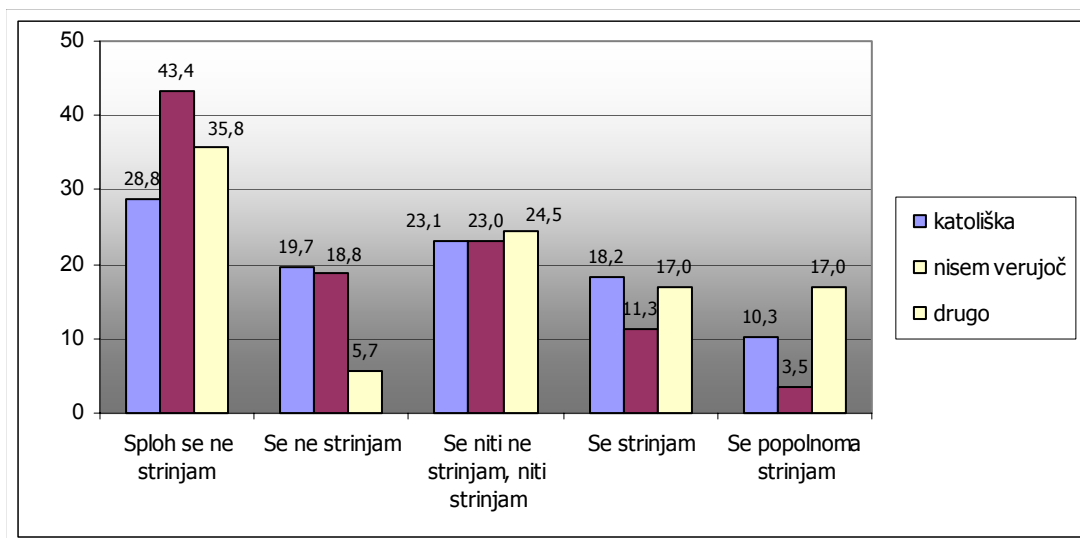
4,1 % respondentov se *popolnoma strinja* s trditvijo, da je **intelektualno delo bolj primerno za moške**, *strinja se* 7,1 % vprašanih, 13,7 % je *neopredeljenih*. S trditvijo se *ne strinja* 19,1 % respondentov, 56 % pa se s tem *sploh ne strinja*. O trditvi se ni opredelilo 4,4 % anketiranih:

Tabela 107: Intelektualno delo je bolj primerno za moške:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	539	56,0
Se ne strinjam	183	19,1
Se niti ne strinjam niti strinjam	132	13,7
Se strinjam	68	7,1
Se popolnoma strinjam	40	4,1
Skupaj	962	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov nakazujejo, da se ženske z omenjeno trditvijo strinjajo v manjši meri, kot moški. Glede na izobrazbeno strukturo respondentov se z navedeno trditvijo v najmanjši meri strinjajo tisti z višjo ali visoko izobrazbo. Višja kot je stopnja izobrazbe, nižja je stopnja strinjanja z navedeno trditvijo. Tisti, ki bivajo na vasi, se z navedeno trditvijo strinjajo v večji meri od tistih, ki živijo v mestih ali v primestjih. Neverujoči se z navedeno trditvijo strinjajo v bistveno manjši meri od vernih (sploh se ne strinja 69,8 % neverujočih, 50,6 % katolikov in 41,8 % pripadnikov drugih verskih skupnosti oziroma religij).

Graf 22: Intelektualno delo je bolj primerno za moške glede na veroizpoved respondentov (v %):

6,1 % respondentov se *popolnoma strinja* s trditvijo, da je **za ohranitev družine vredno potrpeti tudi kakšno klofuto**, *strinja* se 12,3 %, *neopredeljenih* je 16,2 % vprašanih. 22,2 % se s trditvijo *ne strinja*, 43,2 % pa se s tem *sploh ne strinja*. O trditvi se ni opredelilo 4,4 % anketiranih:

Tabela 108: Za ohranitev družine je vredno potrpeti tudi kakšno klofuto:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	416	43,2
Se ne strinjam	213	22,2
Se niti ne strinjam niti strinjam	156	16,2
Se strinjam	118	12,3
Se popolnoma strinjam	59	6,1
Skupaj	962	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na spol respondentov kažejo, da je med tistimi, ki se z navedeno trditvijo strinjajo, več moških, kot žensk. Nadalje se z navedeno trditvijo v najmanjši meri strinjajo tisti z višjo ali visoko izobrazbo. Višja kot je stopnja izobrazbe, nižja je stopnja strinjanja z navedeno trditvijo. Pripadniki drugih verskih skupnosti se z navedeno trditvijo strinjajo bolj kot neverujoči.

12,3 % respondentov se *popolnoma strinja* s trditvijo, da **starši vedno vedo najbolje, kaj je dobro za otroka**, *strinja* se 22,9 %, *neopredeljenih* je 29,1 % vprašanih. S trditvijo se *ne* Koper, avgust 2006 CRP – »Analiza družinskega nasilja v Sloveniji - predlogi preventive in ukrepov« 75

strinja 18,8 %, 17 % respondentov pa se s tem *sploh ne strinja*. 3,9 % anketiranih se o trditvi ni opredelilo:

Tabela 109: Starši vedno vedo najboljše, kaj je dobro za otroka:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	164	17,0
Se ne strinjam	181	18,8
Se niti ne strinjam niti strinjam	281	29,1
Se strinjam	221	22,9
Se popolnoma strinjam	118	12,3
Skupaj	966	100

Statistično značilne razlike v odgovarjanju glede na izobrazbeno strukturo respondentov nakazujejo, da se z navedeno trditvijo v najmanjši meri strinjajo tisti z višjo ali visoko izobrazbo. Višja kot je stopnja izobrazbe, nižja je stopnja strinjanja z navedeno trditvijo.

75 % respondentov se *popolnoma strinja* s trditvijo, da je **mož, ki pretepa ženo, v resnici slabič**. 12,7 % se *strinja*, *neopredeljenih* je 4,2 % vprašanih. 4,3 % se s trditvijo *ne strinja*, 3,7 % pa se s tem *sploh ne strinja*. O trditvi se ni opredelilo 4,3 % anketiranih:

Tabela 110: Mož, ki pretepa ženo, je v resnici slabič:

	FREKVENCE	ODSTOTKI
Sploh se ne strinjam	36	3,7
Se ne strinjam	42	4,3
Se niti ne strinjam niti strinjam	40	4,2
Se strinjam	123	12,7
Se popolnoma strinjam	722	75,0
Skupaj	962	100

4. Povzetek

Sodeč po statistično značilnih razlikah v odgovarjanju glede na nekatere demografske spremenljivke (spol, starost, stopnja izobrazbe, kraj bivanja ter regija bivanja, skupni mesečni dohodek gospodinjstva in veroizpoved), je mogoče izpostaviti naslednja **temeljna opažanja oziroma ugotovitve**:

4.1. Razlike po spolu

Glede na obravnavano tematiko, so razlike v odgovarjanju med moškimi in ženskami še posebej indikativne z ozirom na dejstvo, da so nasilju (tako fizičnemu, kot psihičnemu in spolnemu) v družinah izpostavljene predvsem ženske. Sodeč po analizi rezultatov anketnega vprašalnika je mogoče sklepati, da obstajajo nekatere pomembne razlike v stopnji zaznavanja razširjenosti nasilja v družinah, v stopnji izpostavljenosti nasilju, v informiranosti o tej problematiki, v vrednotnih usmeritvah, stopnji občutljivosti glede na posamezna ravnanja, ki so lahko označena kot nasilje in podobno:

- ženske so v primerjavi z moškimi bolj občutljive na medijske reprezentacije nasilja ter jim pripisujejo večjo vlogo pri vplivanju na nasilje v družini. Večjo senzibilnost žensk na pojavnost nasilja potrjuje tudi podatek, da ženske v večji meri ocenjujejo, da je nasilje v družini posledica nasilja v širši družbi. Nadalje ženske v primerjavi z moškimi nasilje v družini zaznavajo za večji problem, kot je širše nasilje v širši družbi ter se bolj zavzemajo za to, da bi morali nasilje v družinah obravnavati kot poseben problem;
- kot zanimivo bi lahko izpostavili ugotovitev, da so moški v primerjavi z ženskami bolj naklonjeni t.i.m. permissivni vzgoji otrok (večji odstotek moških soglaša s trditvijo, da bi morali »starši otrokom ugoditi vse želje, če je le mogoče«, ter da bi morali »otroku dovoliti, da si sam izbere primerno kazen, če je neubogljiv«). Po drugi strani je med tistimi, ki so prepričani, da »vzgoja s trdo roko bolje pripravi otroka na življenje«, več moških, kot žensk (tu velja pristaviti, da z omenjeno trditvijo soglaša le manjši odstotek vseh respondentov);
- moški so v primerjavi z ženskami manj senzibilni za različna nasilna ravnanja – posplošili bi lahko, da so moški bolj nagnjeni k viktimizaciji žrtev (odstotek tistih, ki se strinja s trditvijo, da »si je ženska, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva« je višji med

moškimi), zmanjševanju pomena (v večji meri se strinjajo s trditvijo, da »ena klobuta še ne pomeni nasilja v družini«) ter opravičevanju nasilnih dejanj (v večji meri se strinjajo s trditvijo, da »udarec iz ljubosumja pomeni, da partnerja/ko resnično ljubiš«);

- ženske so v večji meri prepričane, da nasilje v družini ostaja skrito v zasebni sferi, po drugi strani pa
- moški v večji meri menijo, da informiranje o nasilju v družini pripomore k njegovemu zmanjševanju, obenem je med moškimi več takih, ki menijo, da ni dovolj informacij o tem, kam se lahko obrneš na pomoč v primeru, da postaneš žrtev nasilja;
- ženske v primerjavi z moškimi ocenjujejo, da je nasilje v družinah v Sloveniji pogostejši pojav (med tistimi, ki menijo, da je nasilje v družini v Sloveniji pogost pojav, je 57,7 % žensk in 42,3 % moških);
- čeprav v številu moških in žensk, ki imajo osebno izkušnjo z nasiljem v družini, tako rekoč ni razlik (nasilje v družini je osebno doživelo 24,2 % moških in 23,2 % žensk, skupaj 23,7 % vseh respondentov), je opaziti pomembne razlike v odgovarjanju glede na obdobje tega dogajanja. Med tistimi, ki so doživeli nasilje kot otrok, je več moških (59,5 %), med tistimi pa, ki so to doživeli kot odrasla oseba, je bistveno več žensk (71,4 %);
- ženske so v večji meri kot moški prepričane, da so ženske, otroci, starši in ostareli pogoste žrtve nasilja v družini (med ženskami je 59,8 % takih, ki menijo, da so ženske zelo pogosto žrtve nasilja v družini; tako meni 40,2 % moških. Podobno velja za zaznavanje pogostosti nasilja nad otroci: med ženskami je 60,6 % takih, ki menijo, da so otroci zelo pogosto žrtve nasilja v družini; tako meni 39,4 % moških);
- ženske različnim psihosocialnim dejavnikom pripisujejo večji vpliv na pojav nasilja v družini (nezadovoljstvo s partnerskim življenjem, alkoholizem, zloraba drog, težavno otroštvo, nezaposlenost);
- med tistimi, ki v uvedbi strožjih kazni vidijo učinkovit način kaznovanja nasilnežev, je več žensk. Prav tako je med tistimi, ki menijo, da je odvzem prostosti najprimernejša kazen, več žensk. Med tistimi pa, ki menijo, da je najprimernejša kazen visoka finančna globa, je več moških;
- čeprav je večina respondentov (93,4 %) seznanjena s tem, da je siljenje partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje, je med tistimi, ki tega ne vedo, več žensk (68,8 %);
- ženske so v primerjavi z moškimi slabše seznanjene z (kazensko) zakonodajo, ki ureja problematiko nasilja v družini;

- Ženske v primeru nasilja v družini pomoč iščejo predvsem pri prijateljih, družinskih članih ter osebnemu zdravniku, moški pa na policiji.

Iz navedenega je moč sklepati, da je stanje zaskrbljujoče. Ženske, ki so nasploh v največji meri žrtve nasilja v družini, so bolj občutljive na pojavnost nasilja, tako v širši družbi kot znotraj družine. Čeprav so v večji meri izpostavljene nasilnim ravnanjem (bodisi fizičnemu, psihičnemu ali spolnemu nasilju oziroma zlorabam), so slabše seznanjene z zakonodajo na tem področju, obenem pa v manjši meri kot moški izražajo željo po večji informiranosti o tej problematiki. Kljub temu, da izpostavljajo nasilje v družini kot problem, ki bi mu bilo potrebno nameniti več javne pozornosti ter menijo, da prevečkrat ostaja prikrito za štirimi stenami doma, pa ženske v primeru nasilja iščejo pomoč in podporo predvsem v zasebni sferi (pri prijateljih, družinskih članih) in se le redko obračajo na institucionalno raven (prijava nasilnega ravnanja policiji). Lahko bi torej sklenili, da so ženske v tem kontekstu večkratne poraženke.

4.2. Razlike po starosti

Razlike v odgovarjanju respondentov glede na njihovo starost se kažejo predvsem med najmlajšimi (manj kot 28 let) in starejšimi respondenti (62 in več let) ter so najbolj očitne pri tistih tematskih sklopih oziroma vprašanjih, ki obravnavajo splošna prepričanja oziroma vrednotne orientacije respondentov.

- starejši respondenti so s problematiko nasilja v družini slabše seznanjeni, kot mlajši (tako z zakonodajo na tem področju, kot tudi s preventivnimi akcijami ter medijskim pokrivanjem tematike);
- mlajši respondenti so manj naklonjeni javnemu razkritju osebnih podatkov storilcev nasilnih dejanj (javno razkritje najbolj podpirajo respondenti v starostnem razredu med 51 in 72 let);
- starejši respondenti v večji meri menijo, da nasilne vsebine v medijih vplivajo na nasilje v družini (stopnja strinjanja s starostjo narašča);
- starejši respondenti v večji meri menijo, da je nasilno ravnanje prirojena lastnost posameznikov;

- Najmlajši respondenti (manj kot 28 let) so bolj naklonjeni »permisivni vzgoji« otrok, starejši (62 let in več) pa menijo, da »vzgoja s trdo roko« pripomore k pripravi otrok na življenje;
- starejši respondenti (62 let in več) izražajo višji tolerančni prag do nasilnih ravnanj, oziroma krivdo pripišejo ženi/partnerki;
- respondenti, starejši od 72 let, v primerjavi z mlajšimi od sebe, v bistveno manjši meri zaznavajo otroke kot žrtve nasilja v družini (4 % starejših od 72 let meni, da so otroci zelo pogosto žrtve nasilja v družini, medtem ko se ta odstotek pri mlajših giblje okoli 20 %);
- mlajši respondenti (manj kot 28 let) v manjši meri od ostalih menijo, da na nasilje v družini vplivajo nezadovoljstvo s partnerskim odnosom, zloraba drog, nezaposlenost, slab ekonomski položaj in težave v službi. Starejši respondenti pogosteje od ostalih menijo, da na nasilje v družini vpliva nizka izobrazba;
- mlajši respondenti (manj kot 28 let) bolje ocenjujejo delo nevladnih organizacij, društev za samopomoč žrtvam nasilja, centrov za socialno delo ter policije;
- starejši respondenti (62 let in več) so v manjši meri seznanjeni s tem, da je prisila partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje;
- najmlajši respondenti (28 let in manj) bi se v primeru, da bi postali žrtve nasilja v družini, pogosteje zaupali prijateljem. Respondenti, starejši od 73 let, se v primerjavi z ostalimi, najpogosteje ne bi obrnili na nikogar;
- starejši respondenti (62 let in več) so v primerjavi z ostalimi manj naklonjeni temu, da bi država za reševanje problematike nasilja v družinah namenila več proračunskega denarja;
- starejši respondenti (62 let in več) bolje ocenjujejo delo policije na področju reševanja nasilja v družini;
- velika večina (91,8 %) respondentov ocenjuje, da je družina zanje zelo pomembna, vendar je v nekoliko manjši meri pomembna najmlajšim respondentom (manj kot 28 let);
- starejši respondenti (62 let in več) v manjši meri odobravajo ločitev od ostalih.

Generacijski razkorak v vrednotnih orientacijah je razviden predvsem med najstarejšimi in najmlajšimi respondenti. Starejša generacija kaže bolj patriarhalne vzorce, kot so denimo večja naklonjenost strožji vzgoji otrok, višji tolerančni prag do nasilnih dejanj znotraj družine, manjša

percepcija obstoja problema nasilja v družini in podobno. Ponovno bi veljalo izpostaviti, da je predvsem pri najstarejših respondentih zelo zaskrbljujoče, da velik delež vprašanih nikomur ne bi zaupal, če bi postali žrtev nasilja v družini. Podatek verjetno lahko interpretiramo s tem, da imajo starejše osebe šibka socialna omrežja (kar je prav tako zaskrbljujoče), obenem pa nasilno ravnanje, ki so mu izpostavljeni, občutijo kot osebni neuspeh oziroma krivdo zaradi »neuspešne vzgoje«.

4.3. Razlike glede na stopnjo izobrazbe

Zaradi lažje interpretacije so bile različne stopnje dosežene izobrazbe združene v tri razrede: v prvem so respondenti z nedokončano ali dokončano osnovno šolo, v drugem razredu so respondenti z dokončano srednjo ali poklicno šolo, v tretjem pa respondenti z višjo ali visoko izobrazbo. Razlike v odgovarjanju se kažejo predvsem med tistimi, ki imajo nižje stopnje izobrazbe (osnovna šola ali manj) ter tistimi, ki imajo višjo ali visoko izobrazbo:

- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe so v večji meri prepričani, da je nasilno ravnanje prirojena lastnost posameznika. Z višanjem izobrazbe pada stopnja strinjanja z navedeno trditvijo;
- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe v večji meri odobravajo strožjo vzgojo otrok (v večji meri soglašajo s trditvami, da je fizično kaznovanje otrok lahko primeren vzgojni ukrep oziroma da so otroci, vzgojeni s »trdo roko«, bolje pripravljeni na življenje);
- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe so bolj nagnjeni k viktimizaciji žrtev (odstotek tistih, ki se strinja s trditvijo, da »si je ženska, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva« je višji med osebami z nedokončano ali dokončano osnovno šolo), zmanjševanju pomena nasilnih dejanj (v večji meri se strinjajo s trditvijo, da »ena klobuta še ne pomeni nasilja v družini«) ter opravičevanju nasilnih dejanj (v večji meri se strinjajo s trditvijo, da »udarec iz ljubosumja pomeni, da partnerja/ko resnično ljubiš«);
- respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe izražajo nižji tolerančni prag do nasilnih dejanj. V večji meri ocenjujejo za nasilna dejanja grožnje, pregledovanje žepov, kontrolo nad finančnimi sredstvi partnerja/partnerke, odpiranje pisem, ustrahovanje, verbalno poniževanje, siljenje v spolni odnos (99,6 % respondentov z višjo ali visoko izobrazbo ter 91,8 % respondentov s srednješolsko ali poklicno izobrazbo meni, da

siljenje v spolni odnos je nasilno dejanje. Med respondenti z osnovnošolsko izobrazbo ali manj tako meni le 83,3 % vprašanih). Podobno razmerje velja tudi za ostale našete primere;

- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe v večji meri ocenjujejo, da izkušnja težavnega otroštva vpliva na nasilje v družini;
- respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe v večji meri zaznavajo nasilje v družini kot širši družbeni problem. Višja kot je stopnja izobrazbe, večja je stopnja zaznavanja nasilja v družini kot širšega družbenega problema;
- respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe so bolj seznanjeni z različnimi preventivnimi akcijami ter širšo problematiko nasilja v družini;
- respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe bolj ocenjujejo delo centrov za socialno delo, nevladnih organizacij in društev za samopomoč žrtvam nasilja v družini;
- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe bolj ocenjujejo delo policije;
- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe ocenjujejo uvedbo strožjih kazni za storilce nasilnih dejanj kot bolj učinkovite. Višja kot je izobrazba, bolj upada mnenje o učinkovitosti uvedbe strožjih kazni. Obenem se respondentom z nižjimi stopnjami izobrazbe najprimernejša kazen za storilce zdi odvzem prostosti, respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe pa se bolj nagibajo k drugim načinom kaznovanja;
- respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe bi se v primeru, da bi postali žrtev nasilja v družini, v primerjavi s tistimi, ki imajo nižjo izobrazbo, bolj pogosto obrnili na prijatelje, manj pogosto pa na policijo;
- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe so manj naklonjeni razvezi, kot ostali;
- med respondenti z višjimi stopnjami izobrazbe je več neverujočih;
- respondenti z nižjimi stopnjami izobrazbe so bolj naklonjeni stereotipni oziroma tradicionalni delitvi spolnih vlog (v večji meri soglašajo s trditvama »Intelektualno delo je bolj primerno za moške« ter »Skrb za dom je bolj žensko opravilo«).

Iz navedenega je razvidno, da stopnja izobrazbe vpliva na mnenja oziroma stališča do nasilja v družini. Osebe z nižjimi stopnjami izobrazbe izražajo večjo stopnjo tolerantnosti do različnih nasilnih dejanj, obenem pa so manj informirane v smislu poznavanja različnih preventivnih akcij proti nasilju v družinah. Hkrati osebe z nižjimi stopnjami izobrazbe izražajo višjo stopnjo zaupanja do državnih institucij ter oziroma boljše ocenjujejo njihovo delo (predvsem je to izrazito

pri ocenjevanju zadovoljstva z delom policije), osebe z višjo izobrazbo pa so do dela državnih institucij bolj kritične, bolje pa ocenjujejo delo nevladnih organizacij ter skupin za samopomoč.

4.4. Razlike glede na kraj bivanja

Kraj bivanja (mesto, primestje ali vas) ne vpliva na mnenja o nasilju v družinah. Razlike v odgovarjanju glede na kraj bivanja se kažejo zgolj v vernosti (na vasi je večji delež vernih, ki bolj pogosto kot prebivalci mest ali primestij obiskujejo verske obrede) ter pri stališčih, ki obravnavajo stereotipne spolne vloge (na vasi beležimo večje stopnje strinjanja s trditvama »Skrb za dom je bolj žensko opravilo« ter »Intelektualno delo je bolj primerno za moške«).

4.5. Razlike glede na regijo bivanja

Regija bivanja ne vpliva bistveno na stališča o nasilju v družini. Izpostaviti je mogoče le naslednje značilnosti:

- prebivalci pomurske in podravske regije ocenjujejo delo policije bolje, kot tisti iz osrednje slovenske in goriške oziroma obalno-kraške regije;
- prebivalci pomurske in podravske regije so z delom lokalnih skupnosti bolj zadovoljni, kot prebivalci gorenjske, osrednje slovenske in goriške ter obalno-kraške regije;
- med prebivalci gorenjske ter pomurske in podravske regije je delež tistih respondentov, ki vedo, da je prisila partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje, manjši (delež pade pod 90 %);
- prebivalci gorenjske ter pomurske in podravske regije v primerjavi z ostalimi v manjši meri ocenjujejo, da je siljenje v spolni odnos nasilno dejanje (delež pade pod 90 %, v ostalih regijah se giblje okoli 95 %). je nasilno ravnanje (delež takih znaša nad 60 %);
- od 9 respondentov, ki so bili žrtev spolnega nasilja, jih je 5 prebivalcev goriške oziroma obalno-kraške regije.

4.6. Razlike glede na veroizpoved

Čeprav je anketni vprašalnik omogočal različne modalitete pri izrekanju veroizpovedi (katoliška, pravoslavna, evangeličanska, muslimanska, nisem verojuč, drugo), so zaradi statistične

primerljivosti odgovorov² posamezne kategorije združene v naslednje tri modalitete: katoliki, neverujoči in drugi.

- z izjavo, da je nasilje v družini posledica splošnega nasilja v družbi, se najbolj strinjajo pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij, najmanj pa neverujoči;
- med pripadniki drugih verskih skupnosti je več takih, ki poznajo več družin, v katerih je klofuta otrokom običajen način kaznovanja (več kot dve taki družini pozna 35,7 % vprašanih, med neverujočimi je takih 19,7 %, med katoliki pa 17 % vprašanih);
- z izjavo, da ni nič narobe, če otroka udarimo po riti, ko si to res zasluži, se v največji meri strinjajo katoliki (odstotek tistih, ki se z izjavo (zelo) strinjajo, presega 60 %, med neverujočimi in pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij, pa je manjši od 50 %);
- neverujoči izražajo manjšo stopnjo tolerantnosti do nasilnih dejanj nad ženo oziroma partnerko (v primerjavi s katoliki se manj nagibajo k viktimizaciji žrtve, k opravičevanju in relativiziranju nasilnih dejanj nad ženo oziroma partnerko);
- neverujoči so bolj senzibilizirani za bolj subtilne oblike nasilja, pri katerih ne gre toliko za neposredno fizično nasilje, temveč za posege v osebno integriteto posameznika (pregledovanje žepov, odpiranje pisem, kontrola finančnih sredstev); podobno velja tudi za različne oblike psihičnega nasilja (ustrahovanje, grožnje, verbalno poniževanje). Večje razlike je opaziti pri kontroli finančnih sredstev partnerja, kjer se tako ravnanje zdi nasilno 72,8 % neverujočim, 58,2 % katoličanom in 48 % pripadnikov drugih religij. Siljenje v spolni odnos se zdi nasilno ravnanje 97,2 % neverujočim, 90,9 % katoličanom in 87 % pripadnikom drugih verskih skupnosti oziroma religij;
- med tistimi, ki menijo, da pripadnost drugi kulturi (sploh) ne vpliva na nasilje v družini, je največ pripadnikov drugih verskih skupnosti oziroma religij (55,5 %), najmanj pa med katoliki 43,7 %);
- do dela nevladnih organizacij in centrov za socialno delo, so najbolj kritični katoliki, najbolje pa jih ocenjujejo neverujoči. Neverujoči bistveno bolje ocenjujejo delo skupin za samopomoč žrtvam nasilja, do dela cerkve pa so bistveno bolj kritični pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij ter neverujoči;

² Število tistih, ki so se izrekli za muslimane, evangeličane, pravoslavce ali pripadnike drugih religij, je v primerjavi s številom katoličanov ter neverujočih tako majhno, da je statistično zanemarljivo, zato primerjava odgovorov ni mogoča.

- med tistimi, ki vedo, da je prisila partnerke v spolni odnos kaznivo dejanje, je največ neverujočih (97,3 %), sledijo pripadniki drugih religij (94,3 %) in katoliki (91,6 %);
- za ostrejšje kaznovanje nasilnih dejanj nad družinskimi člani se najbolj zavzemajo pripadniki drugih religij (98 %), sledijo katoliki (95,3 %) in neverujoči (89,3 %). Katoliki in pripadniki drugih religij kot najprimernejšo kazen vidijo odvzem prostosti, med neverujočimi pa je visok delež (41,1 %) tistih, ki se zavzemajo za druge načine kaznovanja;
- do delovanja policije na področju reševanja problematike nasilja v družini so najbolj kritični neverujoči (43,9 % vprašanih meni, da je delo policije slabo ali zelo slabo), najmanj pa katoliki (37,3 %);
- verne osebe (tako katoliki kot pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij) bistveno manj odobravajo razvezo zakonske skupnosti. Več kot 20 % vprašanih razveze (sploh) ne odobrava, medtem ko je med neverujočimi takih manj kot 10 %;
- verne osebe (tako katoliki kot pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij) so bistveno bolj naklonjene stereotipni oziroma tradicionalni delitvi spolnih vlog (v večji meri soglašajo s trditvama »Intelektualno delo je bolj primerno za moške« ter »Skrb za dom je bolj žensko opravilo«);
- Med pripadniki drugih verskih skupnosti ali religij je več takih, ki menijo, da je za ohranitev družine vredno pretrpeti tudi kako klobuto (26 % se z navedeno trditvijo (popolnoma) strinja, med katoliki je takih 19,4 % vprašanih, med neverujočimi pa 14,5 %);
- neverujoči se bolj strinjajo s trditvijo, da je mož, ki pretepa ženo, v resnici slabič (83,1 % se z izjavo popolnoma strinja, med katoliki je takih 70,9 % vprašanih);

Sodeč po rezultatih je mogoče izpostaviti nekaj razlik v odgovarjanju med predvsem pri vprašanih, ki so se nanašala na stališča do pojavnosti nasilja v družini oziroma v ocenjevanju različnih dejanj za (ne)nasilna. Verujoči (tako katoliki kot pripadniki drugih verskih skupnosti oziroma religij) izražajo manj senzibilnosti za bolj subtilne oblike nasilja (psihično nasilje, poseganje v osebno integriteto posameznika ali posameznice), ki so šele v moderni percepciji dojete kot nasilna ravnanja. Obenem je med verujočimi več tistih, ki odobravajo tradicionalne delitve spolnih vlog.

4.7. Razlike glede na dohodek

Respondenti so bili glede na celotni mesečni dohodek gospodinjstva uvrščeni v tri razrede: v prvem so tisti, katerih skupni mesečni dohodek gospodinjstva znaša manj kot 200.000 tolarjev, v drugem razredu tisti, katerih dohodek se giblje med 200.000 in 400.000 tolarjev, v tretjem pa tisti, katerih skupni mesečni dohodek gospodinjstva znaša več kot 400.000 tolarjev:

- s trditvijo, da nasilne vsebine v medijih spodbujajo nasilje v družinah, najbolj soglašajo respondenti, katerih skupni mesečni dohodek znaša manj kot 200.000 tolarjev, najmanj pa tisti v najvišjem dohodkovnem razredu;
- s trditvijo, da je nasilno ravnanje prirojena lastnost posameznika, najbolj soglašajo respondenti, katerih skupni mesečni dohodek znaša manj kot 200.000 tolarjev, najmanj pa tisti v najvišjem dohodkovnem razredu;
- s trditvijo, da je žena, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva, najmanj soglašajo respondenti v srednjem (66,6 % se s trditvijo (sploh) ne strinja) in višjem (65,2 % dohodkovnem razredu. V nižjem dohodkovnem razredu se s trditvijo (sploh) ne strinja 51,2 % respondentov;
- trditvi, da zastraševanje partnerja ni družinsko nasilje, najbolj nasprotujejo respondenti v višjem dohodkovnem razredu. Višji, kot je dohodek, nižja je stopnja strinjanja z omenjeno trditvijo;
- med respondenti v nižjem dohodkovnem razredu je v primerjavi z ostalima dvema razredoma več takih, ki grožnje ne ocenjujejo za nasilno dejanje. Podobno velja za verbalno poniževanje, siljenje v spolni odnos in ustrahovanje;
- respondenti v nižjem dohodkovnem razredu v večji meri soglašajo s trditvijo, da nezaposlenost vpliva na nasilje v družini. Podobno velja za trditev, da na nasilje v družini vpliva slab ekonomski položaj oziroma revščina, težavno otroštvo, problemi v službi, pripadnost drugi kulturi ter nasilne vsebine v medijih;
- med respondenti v nižjem dohodkovnem razredu je v primerjavi s tistimi, ki imajo višje dohodke več takih, ki ocenjujejo, da je nasilje v družini zasebni problem družine;
- respondenti v višjem dohodkovnem razredu so bolj seznanjeni z različnimi akcijami proti nasilju v družini;

- do delovanja države na področju preventive so najbolj kritični respondenti v nižjem dohodkovnem razredu, najmanj pa tisti v višjem. Delo nevladnih organizacij in društev za samopomoč žrtvam nasilja bolje ocenjujejo respondenti z višjimi dohodki;
- za odvzem prostosti kot najprimernejšo kazen za nasilneža se najbolj zavzemajo respondenti v nižjem dohodkovnem razredu, najmanj pa tisti v višjem. Obenem se tisti v višjem dohodkovnem razredu v večji meri zavzemajo za druge načine kaznovanja;
- respondenti v nižjem dohodkovnem razredu v manjši meri odobravajo ločitev, kot ostali (22,1 % ločitve (sploh) ne odobrava, med osebami v srednjem dohodkovnem razredu je takih 17,8 %, v višjem dohodkovnem razredu pa le 11,5 %);
- med respondenti v višjem dohodkovnem razredu je več neverujočih (51,4 %); med tistimi v srednjem dohodkovnem razredu je 27,9 % neverujočih, med tistimi v nižjem pa 20,2 %;
- s trditvijo, da je skrb za dom bolj žensko opravilo, najmanj soglašajo respondenti v višjem dohodkovnem razredu. Delež tistih, ki se s trditvijo (sploh) ne strinja, je med respondenti v nižjem dohodkovnem razredu, manjši od 50 %, pri ostalih pa presega 50 %. Prav tako s trditvijo, da je intelektualno delo bolj primerno za moške, najmanj soglašajo respondenti v višjem dohodkovnem razredu.

Iz navedenega je razvidno, da razlike v odgovarjanju glede na dohodek respondentov v veliki meri sovpadajo z razlikami v odgovarjanju, ki se kažejo glede na izobrazbeno strukturo; to ni presenetljivo, saj sta izobrazba in dohodek običajno tesno povezana.

4.8. Vpliv osebne izkušnje z nasiljem na zaznavanje nasilnih ravnanj v družini

V nadaljevanju nas je zanimalo, ali obstajajo razlike v dožemanju posameznih ravnanj, ki bi lahko bila zaznana kot nasilna dejanja, med tistimi osebami, ki imajo osebno izkušnjo z nasiljem v družini (bodisi da so nasilje doživeli kot otroci ali kot odrasle osebe) ter tistimi, ki take izkušnje nimajo:

- respondenti, ki imajo osebno izkušnjo z nasiljem v družini, v kateri so živeli kot odrasla oseba, so bolj občutljivi na posamezna ravnanja, ki so lahko zaznana kot nasilna. Z drugimi besedami, respondenti, ki so bili žrtve nasilja v družini kot odrasla oseba, v primerjavi s tistimi, ki niso bili žrtve nasilja, v večji meri menijo, da so ena klobuta,

pregledovanje žepov, grožnja, odpiranje pisem ter kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja nasilna ravnanja;

- med respondenti, ki imajo osebno izkušnjo nasilja v družini, v kateri so živeli kot otrok, je v primerjavi z ostalimi nekoliko večji delež tistih, ki menijo, da udarec iz ljubosumja pomeni, da partnerko oziroma partnerja resnično ljubiš.

Respondenti, ki so bili žrtve nasilja v družini kot odrasla oseba, so posebej občutljivi na tista nasilna dejanja, ki ne vključujejo neposrednega fizičnega nasilja, temveč so bolj »subtilna«, kot so na primer posegi v zasebnost in čustveno integriteto posameznika oziroma posameznice.

4.9. Nasilje v družini kot zasebni problem družine ali problem širše družbe

- respondenti, ki menijo, da je nasilje v družini problem širše družbe v primerjavi s tistimi, ki ocenjujejo, da je zasebni problem družine, izražajo bistveno manjši tolerančni prag do posameznih nasilnih dejanj, bodisi da gre za neposredno fizično (ena klofuta), psihično (grožnje, verbalno poniževanje, ustrahovanje), ekonomsko (kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja oziroma partnerke) ali spolno nasilje. Prav tako v bistveno večji meri za nasilna dejanja ocenjujejo posege v zasebnost, kot je denimo pregledovanje žepov ali odpiranje pisem;
- respondenti, ki menijo, da je nasilje v družini zasebni problem družine so v primerjavi s tistimi, ki menijo da gre za problem širše družbe, v bistveno večji meri nagnjeni k viktimizaciji žrtev (ženska, ki ji mož udari, si je včasih tudi sama kriva), opravičevanju oziroma upravičevanju nasilnih ravnanj (zastraševanje partnerja ne pomeni nasilja v družini, udarec iz ljubosumja pomeni resnično ljubezen) in relativiziranju nasilnih dejanj (ena klofuta še ne pomeni nasilja v družini, prepovedovanje stikov ni nasilno dejanje ipd.);
- respondenti, ki menijo, da je nasilje v družini zasebni problem družine v primerjavi s tistimi, ki menijo da gre za problem širše družbe, v manjši meri menijo, da nasilje ostaja skrito v zasebni sferi ter se v manjši meri strinjajo s trditvijo, da informiranje o nasilju pripomore k njegovemu zmanjševanju;
- respondenti, ki menijo, da je nasilje v družini problem širše družbe, so bolj naklonjeni temu, da bi država namenjala več proračunskega denarja za reševanje te problematike;

- respondenti, ki menijo, da je nasilje v družini manjši problem od nasilja v širši družbi, so v primerjavi z ostalimi bolj nagnjeni k viktimizaciji žrtev;
- respondenti, ki menijo, da je nasilje v družini manjši problem od nasilja v širši družbi, bistveno bolje ocenjujejo delo policije na področju reševanja te problematike;

Iz navedenega je razvidno, da obstajajo nekatere pomembne razlike v odgovarjanju med tistimi respondenti, ki menijo, da je nasilje v družini problem širše družbe in med tistimi, za katere je nasilje v družini zasebni problem družine, ki ga širše ne velja bistveno problematizirati. Kot eno pomembnejših razlik bi veljalo izpostaviti, da respondenti, ki menijo, da gre za zasebni problem družine, v bistveno manjši meri zaznavajo za nasilna dejanja tista ravnanja, ki ne vključujejo neposrednega fizičnega nasilja – torej posege v zasebno oziroma čustveno integriteto posameznika ali posameznice. Obenem so bolj naklonjeni tradicionalni delitvi spolnih vlog, ki izpostavlja dominanten položaj moža oziroma partnerja in submisivno vlogo žene oziroma partnerke ter otrok.

4.10. Zavezanost tradicionalnim vrednotam³

- respondenti, ki ne odobravajo razveze zakonske skupnosti, kažejo večjo stopnjo tolerantnosti do posameznih nasilnih ravnanj, kot so denimo ena klobuta, pregledovanje žepov, verbalno poniževanje posameznika, odpiranje pisem, kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja oziroma partnerke in siljenje v spolni odnos;
- respondenti, ki ne odobravajo razveze zakonske skupnosti, so v večji meri nagnjeni k viktimizaciji žrtev (ženska, ki ji mož udari, si je včasih tudi sama kriva), opravičevanju oziroma upravičevanju nasilnih ravnanj (udarec iz ljubosumja pomeni resnično ljubezen) in relativiziranju nasilnih dejanj (prepovedovanje stikov ni nasilno dejanje ipd.);
- respondenti, ki ne odobravajo razveze zakonske skupnosti, bolje ocenjujejo delo policije na področju reševanja problematike nasilja v družinah;
- respondenti, ki menijo, da bi moral imeti glavno besedo v družini zgolj mož, izražajo višjo stopnjo tolerantnosti do posameznih nasilnih dejanj (ena klobuta, ustrahovanje,

³ Kazalci zavezanosti tradicionalnim vrednotam so neodobranje razvez, prepričanje, da bi moral imeti v družini glavno besedo mož, prepričanje, da je skrb za dom bolj žensko opravilo, da so intelektualna dela bolj primerna za moške in da je za ohranitev družine vredno potrpeti tudi kakšno klobuto ter aktivno udeleževanje verskih obredov.

pregledovanje žepov, kontrola nad finančnimi sredstvi partnerke, siljenje v spolni odnos ipd.);

- nakazujejo se razlike v odgovarjanju med respondenti, ki so verni in redno obiskujejo verske obrede in med respondenti, ki so verni in ne obiskujejo verskih obredov ter tistimi, ki niso verni; prvi izražajo višjo stopnjo tolerantnosti do posameznih nasilnih dejanj, predvsem tistih, kjer ne gre za neposredno fizično nasilje, temveč za psihično nasilje ali poseganje v zasebnost (npr. pregledovanje žepov, odpiranje pisem, kontrola nad finančnimi sredstvi, ustrahovanje);
- siljenje v spolni odnos je nasilno dejanje za 97,1 % nevernih respondentov, pri tistih, ki so prakticirajoči verniki, je takih manj kot 90 %;
- respondenti, ki redno obiskujejo verske obrede, izražajo višjo stopnjo strinjanja z izjavami, da je ženska, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva ter da udarec iz ljubosumja pomeni resnično ljubezen (z izjavama se strinja 20 % prakticirajočih vernikov, med nevernimi je takih le 5 %);
- respondenti, ki se strinjajo z izjavo, da je skrb za dom bolj žensko opravilo, izražajo višjo stopnjo tolerantnosti do posameznih nasilnih ravnanj v primerjavi s tistimi, ki se z izjavo ne strinjajo (npr. verbalno poniževanje posameznika je nasilno dejanje za 78,7 % tistih, ki se z izjavo strinjajo in za 92 % tistih, ki se z izjavo ne strinjajo. Siljenje v spolni odnos je nasilno dejanje za 85 % tistih, ki se z izjavo strinjajo in za 96,8 % tistih, ki se z izjavo ne strinjajo);
- respondenti, ki se strinjajo z izjavo, da je skrb za dom bolj žensko opravilo, so bolj nagnjeni k viktimizaciji žrtev (28 % vprašanih se strinja z izjavo, da si je ženska, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva. Med osebami, ki se ne strinjajo s tem, da je skrb za dom bolj žensko opravilo, je takih 14 %), relativizaciji (33,2 % vprašanih se strinja z izjavo, da ena klofuta ženi še ne pomeni družinskega nasilja. Med osebami, ki se ne strinjajo s tem, da je skrb za dom bolj žensko opravilo, je takih 21,2 %) in opravičevanju nasilnih dejanj (21,5 % vprašanih se strinja z izjavo, da udarec iz ljubosumja pomeni resnično ljubezen. Med osebami, ki se ne strinjajo s tem, da je skrb za dom bolj žensko opravilo, tako meni 8,4 % vprašanih);
- respondenti, ki menijo, da je intelektualno delo bolj primerno za moške, izražajo bistveno višjo stopnjo tolerantnosti do nasilnih dejanj, bodisi da gre za fizično nasilje (ena klofuta), psihično nasilje (ustrahovanje, verbalno poniževanje), ekonomsko nasilje (kontrola nad finančnimi sredstvi partnerja) ali posege v zasebnost (odpiranje pisem,

pregledovanje žepov). Morda bi posebej veljalo izpostaviti mnenje o siljenju v spolni odnos; to se zdi nasilno ravnanje 96,8 % tistim, ki se ne strinjajo z izjavo, da je intelektualno delo bolj primerno za moške. Med tistimi, ki menijo, da intelektualno delo je bolj primerno za moške, siljenje v spolni odnos kot nasilno ravnanje ocenjuje le 73,8 % vprašanih;

- respondenti, ki menijo, da je intelektualno delo bolj primerno za moške, so bolj nagnjeni k viktimizaciji žrtev (35,6 % vprašanih se strinja z izjavo, da si je ženska, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva. Med osebami, ki se ne strinjajo s tem, da je intelektualno delo bolj primerno za moške, je takih 15,7 %), relativizaciji (34,6 % vprašanih se strinja z izjavo, da ena klofuta ženi še ne pomeni družinskega nasilja. Med osebami, ki se ne strinjajo s tem, da je intelektualno delo bolj primerno za moške, je takih 22,8 %) in opravičevanju nasilnih dejanj (37,6 % vprašanih se strinja z izjavo, da udarec iz ljubosumja pomeni resnično ljubezen. Med osebami, ki se ne strinjajo s tem, da je intelektualno delo bolj primerno za moške, tako meni 8,4 % vprašanih);
- respondenti, ki menijo, da je za ohranitev družine vredno pretrpeti tudi kakšno klofuto, izražajo bistveno večji tolerančni prag do nasilnih dejanj (le 35,8 % vprašanih ocenjuje, da je ena klofuta nasilno ravnanje. Med tistimi, ki se ne strinjajo z zgoraj navedeno izjavo, je kar 72,2 % takih, ki klofuto ocenjujejo za nasilno ravnanje) in so bistveno bolj nagnjeni k viktimizaciji žrtev (32 % vprašanih meni, da je žena, ki jo mož udari, včasih tudi sama kriva), relativiziranju (41,9 % vprašanih meni, da ena klofuta ženi še ne pomeni nasilja v družini) in opravičevanju nasilnih dejanj (28,8 % vprašanih meni, da udarec iz ljubosumja dokazuje resnično ljubezen).

Iz navedenega je moč povzeti, da respondenti, ki se nagibajo k tradicionalnim vrednotnim vzorcem, nasilje v družini zaznavajo kot manj problematičen pojav. Ponovno velja izpostaviti tudi problematiko neenakosti med spoloma oziroma spolnimi vlogami, potiskanje nasilja v družini v zasebno sfero ter visok tolerančni prag so vseh pojavnih oblik nasilja (tako fizičnega, kot psihičnega, ekonomskega in spolnega).

5. Literatura

- Bašič, Katja (1993): Nasilje nad žensko. Revija policija, 2: 185-194.
- Božac Deležan Lorena (1999): Ko je najnevarnejša institucija zakon, najnevarnejši prostor dom, najnevarnejša oseba partner. V V. Kozmik in M. Dobnikar (ur.): Strokovna izhodišča s predlogi rešitev za sistemsko ureditev varstva pred nasiljem v družini. Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.
- Dobnikar, Mojca, in Kozmik, Vera (1999): Predgovor. V V. Kozmik in M. Dobnikar M. (ur.): Strokovna izhodišča s predlogi rešitev za sistemsko ureditev varstva pred nasiljem v družini. Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.
- Evrobarometer (1999): Europeans and their Views on Domestic Violence Against Women. Brusel, European Commission. Dostopno prek:
http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_127_en.pdf
- Filipčič, Katja (2002): Nasilje v družini. Ljubljana: Bonex založba.
- Filipčič, Katja et. al. (2004): Strokovna izhodišča s predlogi rešitev za sistemsko ureditev varstva pred nasiljem v družini. Ljubljana: Inštitut za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.
- Haris, Steven, M., Dersch Charlette A. (2001): »I'm Just Not Like That«: Investigating the Intergenerational Cycle of Violence. The Family Journal: Counseling and Therapy for Couples and Families. 9 (3): 250-258.
- Heiskanen, Markku, Piispa Minna (1998): Faith, Hope, Battering, A Survey of Man's Violence against Women in Finland. Statistics Finland.
- Kozmik Vera, Dobnikar Mojca (ur.) (1999): Dosje: Nasilje nad ženskami. Ljubljana: Urad vlade Republike Slovenije za žensko politiko.
- Kristiansen, C. M., Giulietti, R. (1990): Perceptions of Wife Abuse: Effects of Gender, Attitudes Toward Woman, and Just-World Beliefs among College Students. Psychology of Woman Quarterly, 14: 177-189.
- Mauricio Anne Marie, Gormley Barbara (2001): Male Perpetration of Physical Violence Against Female Partners. The Interaction of Dominance Needs and attachment Insecurity. Journal of Interpersonal Violence, 16 (10): 1066-1081.
- Mitchell, K., Finkelhor, D. (2001): Risk of Crime Victimization among Youth Exposed to Domestic Violence. Journal of Interpersonal Violence, 16: 944-964.

- Mušič, Tatjana (2003): Odkrivanje, preiskovanje in preprečevanje kaznivih dejanj, predkazenski postopek. Ljubljana: Generalna policijska uprava.
- Pollitz Worden, Alissa., Carlson, Bonnie E. (2005): Attitudes and Beliefs About Domestic Violence: Results of a Public Opinion Survey, II. Beliefs about Causes. *Journal of Interpersonal Violence*, 20 (10): 1219-1243.
- Robnik, Sonja, Skornšek-Pleš, Tanja, Veselič, Špela. (2003): Nasilje nad ženskami v družini – analiza stanja. Ljubljana: Društvo za nenasilno komunikacijo, Strokovni svet za problematiko nasilja.
- Rotter, Joseph C., Houston, Irene S. (1999): Treating Family Violence: Risks and Limitations. *The Family Journal: Counseling and Therapy for Couples and families*, 7 (1): 58-63.
- Smith Stover, C. (2005): Domestic Violence Research, What have We learned and Where Do We Go From Here?. *Journal of Interpersonal Violence*, 20 (4): 448-454.
- Straus, M. A., Gelles, R. J. (1986): Societal Change and Change in Family Violence from 1975 to 1985 as Revealed by Two National Surveys. *Journal of Marriage and the Family*, 48: 465-479.
- Šprah Lilijana (2003): Nasilje nad ženskami ali kako doseči ničelno toleranco – poročilo raziskave. Ljubljana: Inštitut za medicinske vede, ZRC SAZU.
- Williams Linda M. (2003): Understanding Child Abuse and Violence Against Women – A Life Course Perspective. *Journal of Interpersonal Violence*, 18 (4): 441-451.
- Walker, L. E. (1984): *The Battered Woman Syndrome*. New York: Springer.

INTERNETNI VIRI:

<http://www.drustvo-sos.si/statistike/statistike.htm>

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_127_en.pdf